

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, VASARIS — FEBRUARY 15, 1984

Nr. 32

Nijolės Sadūnaitės prisiminimai

Kaip patekau į KGB objektyvą?

(Tęsinys)
Senik Irina Michailovna, 1926 m. gim., ukrainietė, teista II-ą kartą. Pirmą kartą ją teisė, kaip ir Oksaną, neturinčią nė 20 m. — 10 konclagerio ir be termino nutėmimui. Tardymo metu kankino: degino, laužė kaulus, mušė, nors jaunutė Irina buvo studentė, niekuo neprasikaltusi. Jos tėvas buvo kariškis, dėl to okupantai nukankinę jį, kankino ir visą jo šeimą. Ką iškentėjo Irina ir tūkstančiai geriausių žmonių — yra aprašyta „Gulage“. Po visų kankinimų sugrįžo į Ukrainą. Per kratą pas ją rado jos pačios dar konclageryje parašytus kelis eilėraščius, kuriuose aprašo savo ir kitų kancijas. Ir už tai jai priteisė vėl 6 m. konclagerio ir 5 m. nutėmimo. Dabar ji pabaigė savo nutėmimą ir tik ką sugrįžo į Ukrainą. Kur prisiglaus, neaišku. Tepadeda jai Gerasis Dievas! Jos tėvą sovietai kankino ir sušaudė; motiną išvežė, kankino konclagerį ir jį mirė toli nuo tėvynės. Teisėsi Viešpatyje! 13 metų broliuką Romaną, kad neatsižadėjo savo tėvo, kankino apie 10 metų konclageriuose ir dabar jis toli nuo tėvynės. Jo adresas: Kemerovskaja obl. Anžero — Sudžensk ul. Mira 12 kv. 10 Senik Roman Michailovič. Dabar čekistai ypač pradėjo siautėti ir jei Irinos nepriregristuos Ukrainoje, ji gal važiuos pas brolių. Pasų stalai yra gavę slapas instrukcijas neregistruoti po bausmės sugrįžusių politikinių. Taip norima išgąsdinti visus, kad ir drąsiausius pavergti melui arba fiziniui sunaikinti tuos, kurie liks ištikimi Tiesai ir jautrūs kitų skausmui. „Saudyti jus visus reikia!“ — ir akis politikaliams sako čekistai, davę visišką laisvę savo neapykantai, kai jų šefas Andropovas tapo sovietų imperijos valdovas.
Ukrainietė Šabatūra Stefania Michailovna — 1938 m. gim. — su kuria susipažinau etape į konclagerį. Stefa jautri tiesai, draugiška, aktyviai dalyvavo visuose protestuose prieš politikalių diskriminaciją, daug iškentėjo karcieriuose, kaip jau rašiau, vien už tai, kad protestuodama už jos piešinių konfiskavimą atsisakė dirbti priverstinį darbą. Po konclagerio dar 3 m. vargo Kazachstane, nutėmimo. Po to, kai sugrįžo į Lvovą visus metus jos neregistruavo į jos pačios kooperatinį butą (įsigytą už jos pinigų), kuriame

gyveno jos serganti motina. Po ilgų vargų, KGB gaudinimų ir grasinimų vėl pasodinti (už savo režimo nesilaikymą: patys neregistruoja ir už tai žadėjo ją bausti...), Stefa neišgando, ją 1 metams prieregistravo, įsidarbino. Dabar ji Lvove, Kutuzovo 116 bt. 2, gyvena kartu su savo motina.

Ukrainietė Kalyne Irina Onufrievna — 1940 m. gim., rašė eilėraščius, gabi ir aktyvi konclageryje, po nutėmimo, kur buvo kartu su savo vyru poetu Kalyne Igoriu (abu buvo nuteisti), sugrįžo į Lvovą pas savo tėvus ir dukrą. Gyveną šalia Stefos Šabatūros — Lvovas, Kutuzovo 118-12.

Konclageryje rado ir vieną tautietę Kodienę Veroniką — 1916 m. gim., visišką ligonę, suardytą nervų sistema. KGB ją paėmė iš ligoninės, nervų skrybių, ir nuteisė 10 m. griež. konclagerio vien už tai, kad pokario metais jos namuose nušovė strybą — sovietų budelį, o ji to nepranešė, bet slapta palaidojo. Jei būtų tada pranešus — su trobesiais būtų sudeginę ne tik ją, bet ir visą kaimą. To meto strybų siautėjimas yra visiemis žinomas. Dabar ji sugrįžo pas savus gimines, koks jos likimas — nežinau ir adreso neturiu.

Rusė Silivončik Galina Vladimirovna — 1937 m. g. Ji buvo ištėjęs už baltarusio, ir kartu su savo vyru, o taip pat 11 metų už ją jaunesniu broliu, bandė išvykti į užsienį. Vyru nušovė, ją ir broliui labai sumušė, jai išmušė dantis, o po to laikė KGB kalėjime ir teisė. Per teismą, jų tėvas, kuris juos kūdikystėje su motina pametė ir susiradęs kitą moterį, jiems niekuo nepadėjo, dėl ko jų motina labai pergyveno ir greitai mirė, dabar pareikalavo savo vaikams mirties bausmės. Tėvas „šlovingos“ partijos narys. Teismas Galiną nuteisė 13 metų griežto režimo konclagerio — 5 m. nutėmimo, o jos broliui — Vasiljevą Jura Vladimirovič — 1948 m. g. nuteisė 11 m. gr. rež. koncl. — 3 m. nutėmimo. „Nebėkite iš sovietinio „rojaus“! Konclageris Galė buvo tyli, prie protestų ir bado streikų nepripildavo, kai mane atvežė, jį jau buvo iškalėjusi virš 10 metų. Dabar ji nutėmimo. Jos adresas: Komi ASSR, Vorkuta, Glavpocamp o/o vostrebovanija, Silivončik Galine Vladimirovna.

(Bus daugiau)

Lenkų ir čekų atsišaukimas

Viena. — Lenkijos ir Čekoslovakijos disidentai paskelbė bendrą atsišaukimą, reikalaujanti paleisti politinius kalinius abiejose šalyse. Lenkijoje atsišaukimą pasirašė 24 lenkai, jų tarpe „Solidarumo“ pogrindžio komiteto pirmininkas Zbigniew Bujak ir kalėjime laikomi KOR vadai. Čekoslovakijoje tarp atsišaukimo autorių yra 22 asmenys, jų tarpe Chartos 77 veikėjai, dramaturgas Vaclav Havel ir buvęs užsienio reikalų ministras Jiri Hajek. Čekų ir lenkų atsišaukime

sakoma, kad kova už žmogaus teises tęsiama, nes ji svarbi visam pasauliui. Kol bus dabartinė priepaaidė, Europoje nebus taikos.

Derybos Damaske

Damasas. — Prezidento Reagano pasiuntinys Viduriniųjų Rytų reikalams Rumsfeld tris valandas kalbėjosi su Sirijos prezidentu Assadu. Dalyvavo sirų užsienio reikalų ministras ir JAV ambasadorius. Assadas pasakė, kad Amerika turėtų užimti Viduriniųjų Rytų konflikte daugiau neutralią poziciją, o ne vien remti Izraelio interesus.

Sovietų prezidento Jurijaus Andropovo laidotuvių pasirodė Andropovo žmona Tatjana ir sūnus Igor, kuris Vakarų korespondentams jau buvo pažįstamas, nes jis — sovietų delegacijos Madrido konferencijoje, o dabar Stokholmo konferencijoje, narys. Maskvoje buvo kalbama, kad Andropovo žmona mirė prieš devynerius metus. Korespondentams nepavyko sužinoti, ar Tatjana yra antroji žmona.

Černenka žada eiti senu keliu

Maskva. — Vakarų pasaulio spaudoje pilna spekulacijų apie pasikeitimus Kremliuje. Konstantino Černenko išrinkimas generaliniu komunistų partijos sekretoriumi laikomas ženklu, kad Sovietų Sąjunga eis iki šiol nustatytą keliu. Pradžioje laukiama kolektyvinės valdžios išsilaikymo. Tokia valdžia buvo ir paskutiniiais Andropovo valdymo mėnesiais.

Pats naujasis sekretorius pasakė savo kalboje centro komiteto posėdyje, kad jis darys ką gali pateisinti jam išreiktą pasitikėjimą ir bandys įgyvendinti Andropovo pradėtą programą. Jis žadėjo tęsti taikingo sugyvenimo politiką. Mums ne reikia karinio pranašumo, mes nesiekiame diktuoti savo valią kitiems, tačiau mes neįsileisime, kad būtų pažeista karinė pusiausvyra ir kovosime prieš imperializmo agresyvių jėgų kelią grėsmę, — kalbėjo Černenka. Dar nežinia, ar šalia generalinio sekretoriaus vietos jis gaus ir Aukščiausiojo sovietų prezidiumo pirmininko postą. Andropovas ir Brežnevas prieš jį turėjo ir gan svarbią Gynybos tarybos pirmininko poziciją.

Nors naujojo sekretoriaus pavardė „Černenko“ — tipiška ukrainietiška, „Los Angeles Times“ rašo, kad jis yra tikras rusas. Sekretorius Černenka nemoka svetimų kalbų, mažai supranta apie ekonominius klausimus ar apie užsienio politiką. Jis yra tikras sovietų komunistų partijos „aparčikas“, puikiai suvokias vidaus politikos plonybes ir laikomas propagandos ir agitacijos srities specialistu. Politbiuro siūniamas jis yra buvęs svetimos šalies: Suomijos, Austrijos, Graikijos, Danijos. Kartais jis važiuodavo su Brežnevu, kartais — vienas. Černenka yra talentingas biurokratas, puikiai žinąs partijos vidaus problemas, sugebąs manev-

Didėja Britanijos karališkoji šeima

Londonas. — Britanijos karališkoji rūmai paskelbė, jog sosto įpėdinio princo Čarlio žmona, princesė Diana laukia antro kūdikio, kuris turėtų gimti rugsėjo mėn. Jie jau augina 22 mėnesių princą Williamą.

Naujas princukas ar princesė bus trečias iš eilės Britanijos sosto įpėdinis, ne, po tėvo princo Čarlio ir brolio princo Williamo. Britanijos lažybų biurai jau ėmė siūlyti lažybas: berniukas ar mergaitė. Siūloma atspėti ir naujausio vardą. Favoritai lig šiol yra berniukui — George, o mergaitėi — Elizabeth.

Atsisveikinime su prezidentu Andropovu dalyvavo ir liturginiais rūbais pasipuošęs rusų ortodoksų patriarchas Pimen, kuris vėliau laikė gedulingas pamaldas Bogojavlensky katedroje, kur labai gyrė velionį.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Popiežius Jonas Paulius II kritikavo turtingasias valstybes, kurios pila pinigų branduolinių ginklų gamybai, kada kitos šalys badauja. Jis pareiškė, kad negalima peikti tų jaunuolių, kurie atsisako karinės tarnybos, o priima kitas tarnybos visuomenei rūšis.

— Izraelio spauda paskelbė, jog Negevo dykumoj, netoli Arad miesto, 25 mylios į rytus nuo Beershebos, Isramo naftos bendrovė rado komerciškai apsimokantį naftos ir dujų gręžinį. Rezervuaras turis apie 4 mil. statinių naftos. Izraelyje naftos iškoma jau 20 metų.

— Lenkijos valdžia paskelbė, kad įvedama nauja rinkimų sistema, o dabartinio seimo terminas pratęsiamas iki šių metų galo. Rinkimai turėjo įvykti kovo mėn. Opozicijos komentariai sako, kad nauja balsavimo sistema garantuos, kad būtų išrinkti tik valdžios pastatyti kandidatai.

— Sirijos prezidentas Assadas labai apgailestavo sovietų prezidento Andropovo mirtį. Iš jo pareiškimų paaiškėjo, kad Assadas kelis kartus slapta buvo susitikęs su Andropovu. Jis buvęs artimas Sirijos draugas.

— Fordo automobilių bendrovė, kuri per 1982 metus turėjo 659 mil. dol. nuostolių, pernai gavo didelį 1.9 bil. dol. pelną.

— JAV jūrų žvalgyba paskelbė apie sovietų karo lėktuvnešio „Novorosiisk“ kelionę į Ramųjį vandenyną. Čia sovietai turės du lėktuvnešius. Manoma, kad lėktuvnešis ir jo palydovai sustos buvusioje Amerikos karo laivų bazėje Cam Ranh, Vietname.

— Žinoma nacių karo nusikaltėlių mediotoją Beate Klarsfeld iš Čilės atvyko į Paragvajų, kur reikalauja vyriausybės išduoti teismui dr. Josef Mengele, kuris esąs Paragvajuje. Šio vyriausybės 1979 m. atėmė dr. Mengele pilietybę, nes jis negyvenas Paragvajuje. Pilietybę jis buvo gavęs 1959 m.

— Nigerijos karinės chuntos vadas gen. Buhari paskelbė, kad demokratinių rinkimų greit nebus, nes valstybė negalinti eikvoti rinkimams lėšų.

— Didžiausia JAV plieno bendrovė U.S. Steel kelia bylą prieš Argentinos, Australijos, Suomijos, Pietų Afrikos respublikos ir Ispanijos plieno bendroves, kurios valdžių subsidijuojamo plieno gaminius nelegaliai siunčia į Ameriką ir kenkia vietinėms plieno liejykloms.

— Olimpinėse žiemos žaidynėse daugiausia aukso medalių laimėjo Rytų Vokietija. Žinovai skelbia, kad vadinami aukso medaliai yra tik paausuoti sidabro medaliai, turį tik 6 gramus aukso. Sidabro medaliai turi 92.5 nuos. tikro sidabro. Vasaros žaidynių medaliai gaminami Princeton, Ill., 120 mylių nuo Chicago, imonėje.

— Sudano kariuomenė persekioja pietinėje šalies dalyje banditus, kurie praėjusią savaitę pagrobė septynis užsieniečius, dirbusius prancūzų statybos projekte. Vienas australas lakūnas buvo nušautas.

— Romoje mirė Libijos ambasadorius, kuris buvo nežinomų piktadarių peršautas ir sunkiai sužeistas sausio 21 d. atentate.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Telegrama dėl OSI — KGB bendradarbiavimo

New Yorkas. — 1984 m. vasario 4-5 d. Washingtono įvykusios konferencijos vardu „Americans for Due Process“ organizacija vasario 9 d. JAV prezidentui R. Reaganui pasiuntė tokio turinio telegramą:

„1978 m. Kongresas pravedė Viešąjį įstatymą nr. 95-549, kuri JAV Teisingumo depa mento žinioje buvo įsteigę Ypatingųjų kvotų įstaiga (OSI).

„1980 m. sausio mėn. OSI pareigūnai Walter Rockler ir Allan Ryan Maskvoje derėjosi ir susitarė su Sovietų Sąjunga dėl parodymų bei liudijimų, naudosimų JAV teismuose, teikimo.

„1983 m. vasario mėn. „Izvestijos“ paskelbė KGB esant šių parodymų bei liudijimų surinkimo atsakinguoju organu.

„1983 m. rugsejo mėn. federalinis teisėjas D. R. Debevoise, išnešdamas sprendimą Jungtinių Valstijų byloje prieš Juozą Kungį, šitaip pareiškė: „Jeigu vyriausybė paveda totalistinei valstybei, kad šioji rinkytų parodomąją medžiagą naudojimui JAV teisme, tai ji privalo imtis visų reikalingų priemonių užtikrinti, kad toji parodomoji medžiaga nebūtų

buvusi prievarta išgauta ar kaip nors kitaip neleistino spaudimo užteršta. Vyriausybė šioje byloje ir šiuo atžvilgiu neatliko savo įsipareigojimų“.

„1984 m. vasario 4-5 d. Americans for Due Process surengė Georgetown universitete Washington, D.C., seminarą, į kurį atsilankė tautinių bendruomenių atstovai iš visos šalies. Giliai apgailestaujame, kad JAV teisingumo departamentas nepriėmė mūsų kvietimo dalyvauti gerai išbalansuotoj mokslinio pobūdžio programoj. Amerikos spauda pradeda OSI prižiūrimus teismo procesus vadinti nauja mekartinizmo (McCarthyism) banga. Praėjusio savaitgalio metu pateiktųjų duomenų šviesoje mes negalime su šitokių įvertinimu nesutikti.

„Pone prezidentė, esame tvirtai nusistatę, jog kiekvienas dalyvavęs nusikaltimuose prieš žmonių privalo susilaukti teisingo atpildo. Tačiau amerikietiškas teisingumas turi būti seikėjamas pagal Konstituciją ir procesualinio teisėtumo standartus. OSI tardomiems asmenims priklauso teisė būti teisiamiems prisiekusiojo teismo, teisė į neapmokamą gynybą neturto atveju ir lygi teisė prieti prie parodomosios medžiagos. Parodomajai medžiagai, parūpintai KGB, mūsų teismuose neturėtų būti vietos“.

Drauge su Americans for Due Process šią telegramą pasirašė 23 organizacijos, įskaitant 5 lietuvių.

Ar palengvės latvių spauda?

Stokholmas. — „The Christian Science Monitor“ rašo apie Baltijos šalių disidentų viltį, kad su Andropovo mirtimi, gal, sumažės persekiojimai. Atis Lejins, Amerikos latvis, dirbąs Švedijos Karališkojo Instituto tarptautinių reikalų įstaigoje, mano, kad Andropovas asmeniškai įsikišimu sustiprino spaudimą ir represijas. Jis davė saugumo valdininkų Baltijos apygardoje paauskštino, pakeitė.

Latvijoje visa eilė žmonių laukia areštų ir teismų. Jau rašyta apie Janis Rozkalns persekiojimus. Jis neseniai nežinia kur išvežtas iš Rygos kalėjimo. Dabar saugumas grasina sumiti Rozkalnio uošvius Edmunds ir Ruta Cirvilis. Edmunds jau yra praleidęs sovietų kalėjimuose 10 metų. Jis yra žinomas latvių lakūnas, gavęs skraidymo pamokas Danijoje. Areštas gresia ir Zigridai Veltmanis, buvusiai Aeroflotui stiuardėse, kuri jau buvo tardoma dėl savo telefoninių pasikalbėjimų su seserimi, gyvenančia Vakarų Vokietijoje.

KALENDORIUS

Vasario 15 d.: Faustinas, Jovita, Kintibutas, Girdenė.

Vasario 16 d.: Lietuvos Nepriklausomybė. Danielis, Pilypa, Vasaris, Laisvė.

ORAS

Saulė teka 6:48, leidžiasi 5:22.

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 50 l., naktį 35 l.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

JAUNIMO POŽIŪRIS I VASARIO 16-TĄJĄ

ps. Eduardas Meilus, Jr.

Ir vėl minime Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo suktį. Siemet jau šešiasdešimt metų.

Nors 1918 m. atsikūrusi Lietuvos valstybė neilgai egzistavo, bet tie nepriklausomybės metai buvo be galo reikšmingi, tiesiog lemtingi ir labai brangūs mūsų tautai.

Trumpas buvo nepriklausomos Lietuvos laikotarpis, bet jo reikšmė buvo neįmatuojamai didelė. Tie laisvės metai leido tautai konsoliduotis. Su džiaugsmu išauklėjome vieną tautos sąmoningais patriotais; tuo būdu visoje tautoje įsiakino lietuviška sąmonė. Tai parengė tautą ją vėl ištikusiai nelemčiai — ir pavergtai ginti savo tautinę tapatybę. Dabartinę tautos atsparą tėvynei gaivina nepriklausomos Lietuvos metais išsiskleidusi laisvės dvasia.

Didžioji Lietuvos kunigaikštija išvedė mūsų tautą istorijos scenon galinga valstybe tarp Rytų ir Vakarų. Bet ši tarpinė padėtis buvo grėsminga. Nespėjus sukurti pakankamai gyvybingos tautinės kultūros ir Lietuvos likimui nelemtai susijus su Lenkija, mūsų valstybingumas pamazū blėso ir blėso, kol pagaliau carinė Rusija visiškai jį užgniauzė. Per visus tuos šimtmečius vyko ir savosios švietusomenės netekimas, jai vis vergiškiau pasisavinant lenkų kultūrą. Lietuviškoji gyvybė ruseno tik liaudyje. Bet ir jį skverbėsi svetimos itakos, vienur — lenkėjimas, kitur — gudejimas, o Prūsų Lietuvoje — vokietėjimas. Kitataučiai mokslininkai buvo bepradėdą mus laikyti išmirstančia tauta. Laimė, kaip tik tuo laiku išaugant iš liaudies kilusiai švietusomenei, įsižiebė tautinis atgimimas. Dabartinis tautinis sąmonės sklaidymasis kilo ir valstybinės laisvės ilgesys. Didžiajame Vilniaus seime 1905-tais metais tebuvo galima (ano meto aplinkybėmis), tik autonomijos pareikalauti. Pilnutinė valstybinė nepriklausomybė anuomet atrodė iliuziniu idealu. Padėję pakeitė Pirmasis pasaulinis karas ir 1917 metų rugsėjo 17-22 dienomis Vilniuje sušauktoji konferencija, kuri jau kėlė nepriklausomybės mintį. Maždaug metams praėjus po tos konferencijos, 1918-tais metais paskelbtas Lietuvos Tarybos Vasario šešioliktosios akto akurė nepriklausomą, demokratinę pagrindais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskyrė nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Tas Aktas akivaizdžiai išreiškė lietuvių tautos politinę valią, įkūnijusią Lietuvos žemėje tautų apsisprendimo teisę.

Sio Akto paskatinta lietuvių tauta apgynė savo kraštą nuo priešu, padėjo pamatus atstatyti Lietuvos valstybei, užgėdė karo padarytas žaizdas.

Siam Aktui pakluso ir nusilenkė Lietuvos priešai, iš visų pusių kėsėsi į jos žemes ir daug kur ją puolė ir niokojo.

Sį Aktą, kaip lietuvių tautos drąsų valstybingumą žygi, pripažino civilizotasis pasaulis, priimdamas Lietuvą lygiateisiu tarptautinės bendruomenės nariu.

Siuo Aktu atkurtoji Lietuvos valstybė, gražiai susitvarkė ir sparčiai augo visose gyvenimo srityse: kultūroje, moksle, mene, ūkyje.

Siame Akte glūdi šimtmečių sukauptas valstybingumas galia, iš kurios stiprybės semiasi ir semsis lietuvių tauta, kol iš sovietinės priespaudos išsivaduos nepriklausoma Lietuva.

Tą prieš šešiasdešimt šeserius metus įvykusį tautos atstovų sprendimą prisimename susikaupę, bet ne su ašaromis. Su liūdesiu minime mūsų tautos laisvės ir valstybinės nepriklausomybės praradimą, bet taip pat su pasiryžimu atkurti vėl nepriklausomą valstybę. Ir šiose sąlygose stovime ne prie žuvusių paminklo, bet prie gyvos tautos, žvelgdami į praeitį, dirbdami dabartyje, kad galėtume kurti mūsų brangią Tėvynę ateitį.

Didžioji Lietuvos kunigaikštija išvedė mūsų tautą istorijos scenon galinga valstybe tarp Rytų ir Vakarų. Bet ši tarpinė padėtis buvo grėsminga. Nespėjus sukurti pakankamai gyvybingos tautinės kultūros ir Lietuvos likimui nelemtai susijus su Lenkija, mūsų valstybingumas pamazū blėso ir blėso, kol pagaliau carinė Rusija visiškai jį užgniauzė. Per visus tuos šimtmečius vyko ir savosios švietusomenės netekimas, jai vis vergiškiau pasisavinant lenkų kultūrą. Lietuviškoji gyvybė ruseno tik liaudyje. Bet ir jį skverbėsi svetimos itakos, vienur — lenkėjimas, kitur — gudejimas, o Prūsų Lietuvoje — vokietėjimas. Kitataučiai mokslininkai buvo bepradėdą mus laikyti išmirstančia tauta. Laimė, kaip tik tuo laiku išaugant iš liaudies kilusiai švietusomenei, įsižiebė tautinis atgimimas. Dabartinis tautinis sąmonės sklaidymasis kilo ir valstybinės laisvės ilgesys. Didžiajame Vilniaus seime 1905-tais metais tebuvo galima (ano meto aplinkybėmis), tik autonomijos pareikalauti. Pilnutinė valstybinė nepriklausomybė anuomet atrodė iliuziniu idealu. Padėję pakeitė Pirmasis pasaulinis karas ir 1917 metų rugsėjo 17-22 dienomis Vilniuje sušauktoji konferencija, kuri jau kėlė nepriklausomybės mintį. Maždaug metams praėjus po tos konferencijos, 1918-tais metais paskelbtas Lietuvos Tarybos Vasario šešioliktosios akto akurė nepriklausomą, demokratinę pagrindais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskyrė nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Tas Aktas akivaizdžiai išreiškė lietuvių tautos politinę valią, įkūnijusią Lietuvos žemėje tautų apsisprendimo teisę.

Sio Akto paskatinta lietuvių tauta apgynė savo kraštą nuo priešu, padėjo pamatus atstatyti Lietuvos valstybei, užgėdė karo padarytas žaizdas.

Ps. Eduardas Meilus, Jr.

Siuo Aktu atkurtoji Lietuvos valstybė, gražiai susitvarkė ir sparčiai augo visose gyvenimo srityse: kultūroje, moksle, mene, ūkyje.

Siame Akte glūdi šimtmečių sukauptas valstybingumas galia, iš kurios stiprybės semiasi ir semsis lietuvių tauta, kol iš sovietinės priespaudos išsivaduos nepriklausoma Lietuva.

Tą prieš šešiasdešimt šeserius metus įvykusį tautos atstovų sprendimą prisimename susikaupę, bet ne su ašaromis. Su liūdesiu minime mūsų tautos laisvės ir valstybinės nepriklausomybės praradimą, bet taip pat su pasiryžimu atkurti vėl nepriklausomą valstybę. Ir šiose sąlygose stovime ne prie žuvusių paminklo, bet prie gyvos tautos, žvelgdami į praeitį, dirbdami dabartyje, kad galėtume kurti mūsų brangią Tėvynę ateitį.

Didžioji Lietuvos kunigaikštija išvedė mūsų tautą istorijos scenon galinga valstybe tarp Rytų ir Vakarų. Bet ši tarpinė padėtis buvo grėsminga. Nespėjus sukurti pakankamai gyvybingos tautinės kultūros ir Lietuvos likimui nelemtai susijus su Lenkija, mūsų valstybingumas pamazū blėso ir blėso, kol pagaliau carinė Rusija visiškai jį užgniauzė. Per visus tuos šimtmečius vyko ir savosios švietusomenės netekimas, jai vis vergiškiau pasisavinant lenkų kultūrą. Lietuviškoji gyvybė ruseno tik liaudyje. Bet ir jį skverbėsi svetimos itakos, vienur — lenkėjimas, kitur — gudejimas, o Prūsų Lietuvoje — vokietėjimas. Kitataučiai mokslininkai buvo bepradėdą mus laikyti išmirstančia tauta. Laimė, kaip tik tuo laiku išaugant iš liaudies kilusiai švietusomenei, įsižiebė tautinis atgimimas. Dabartinis tautinis sąmonės sklaidymasis kilo ir valstybinės laisvės ilgesys. Didžiajame Vilniaus seime 1905-tais metais tebuvo galima (ano meto aplinkybėmis), tik autonomijos pareikalauti. Pilnutinė valstybinė nepriklausomybė anuomet atrodė iliuziniu idealu. Padėję pakeitė Pirmasis pasaulinis karas ir 1917 metų rugsėjo 17-22 dienomis Vilniuje sušauktoji konferencija, kuri jau kėlė nepriklausomybės mintį. Maždaug metams praėjus po tos konferencijos, 1918-tais metais paskelbtas Lietuvos Tarybos Vasario šešioliktosios akto akurė nepriklausomą, demokratinę pagrindais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskyrė nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Tas Aktas akivaizdžiai išreiškė lietuvių tautos politinę valią, įkūnijusią Lietuvos žemėje tautų apsisprendimo teisę.

Sio Akto paskatinta lietuvių tauta apgynė savo kraštą nuo priešu, padėjo pamatus atstatyti Lietuvos valstybei, užgėdė karo padarytas žaizdas.

Siam Aktui pakluso ir nusilenkė Lietuvos priešai, iš visų pusių kėsėsi į jos žemes ir daug kur ją puolė ir niokojo.

Sį Aktą, kaip lietuvių tautos drąsų valstybingumą žygi, pripažino civilizotasis pasaulis, priimdamas Lietuvą lygiateisiu tarptautinės bendruomenės nariu.

Siuo Aktu atkurtoji Lietuvos valstybė, gražiai susitvarkė ir sparčiai augo visose gyvenimo srityse: kultūroje, moksle, mene, ūkyje.

Siame Akte glūdi šimtmečių sukauptas valstybingumas galia, iš kurios stiprybės semiasi ir semsis lietuvių tauta, kol iš sovietinės priespaudos išsivaduos nepriklausoma Lietuva.

Tą prieš šešiasdešimt šeserius metus įvykusį tautos atstovų sprendimą prisimename susikaupę, bet ne su ašaromis. Su liūdesiu minime mūsų tautos laisvės ir valstybinės nepriklausomybės praradimą, bet taip pat su pasiryžimu atkurti vėl nepriklausomą valstybę. Ir šiose sąlygose stovime ne prie žuvusių paminklo, bet prie gyvos tautos, žvelgdami į praeitį, dirbdami dabartyje, kad galėtume kurti mūsų brangią Tėvynę ateitį.

Didžioji Lietuvos kunigaikštija išvedė mūsų tautą istorijos scenon galinga valstybe tarp Rytų ir Vakarų. Bet ši tarpinė padėtis buvo grėsminga. Nespėjus sukurti pakankamai gyvybingos tautinės kultūros ir Lietuvos likimui nelemtai susijus su Lenkija, mūsų valstybingumas pamazū blėso ir blėso, kol pagaliau carinė Rusija visiškai jį užgniauzė. Per visus tuos šimtmečius vyko ir savosios švietusomenės netekimas, jai vis vergiškiau pasisavinant lenkų kultūrą. Lietuviškoji gyvybė ruseno tik liaudyje. Bet ir jį skverbėsi svetimos itakos, vienur — lenkėjimas, kitur — gudejimas, o Prūsų Lietuvoje — vokietėjimas. Kitataučiai mokslininkai buvo bepradėdą mus laikyti išmirstančia tauta. Laimė, kaip tik tuo laiku išaugant iš liaudies kilusiai švietusomenei, įsižiebė tautinis atgimimas. Dabartinis tautinis sąmonės sklaidymasis kilo ir valstybinės laisvės ilgesys. Didžiajame Vilniaus seime 1905-tais metais tebuvo galima (ano meto aplinkybėmis), tik autonomijos pareikalauti. Pilnutinė valstybinė nepriklausomybė anuomet atrodė iliuziniu idealu. Padėję pakeitė Pirmasis pasaulinis karas ir 1917 metų rugsėjo 17-22 dienomis Vilniuje sušauktoji konferencija, kuri jau kėlė nepriklausomybės mintį. Maždaug metams praėjus po tos konferencijos, 1918-tais metais paskelbtas Lietuvos Tarybos Vasario šešioliktosios akto akurė nepriklausomą, demokratinę pagrindais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskyrė nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Tas Aktas akivaizdžiai išreiškė lietuvių tautos politinę valią, įkūnijusią Lietuvos žemėje tautų apsisprendimo teisę.

Sio Akto paskatinta lietuvių tauta apgynė savo kraštą nuo priešu, padėjo pamatus atstatyti Lietuvos valstybei, užgėdė karo padarytas žaizdas.

Siam Aktui pakluso ir nusilenkė Lietuvos priešai, iš visų pusių kėsėsi į jos žemes ir daug kur ją puolė ir niokojo.

Sį Aktą, kaip lietuvių tautos drąsų valstybingumą žygi, pripažino civilizotasis pasaulis, priimdamas Lietuvą lygiateisiu tarptautinės bendruomenės nariu.

Siuo Aktu atkurtoji Lietuvos valstybė, gražiai susitvarkė ir sparčiai augo visose gyvenimo srityse: kultūroje, moksle, mene, ūkyje.

Siame Akte glūdi šimtmečių sukauptas valstybingumas galia, iš kurios stiprybės semiasi ir semsis lietuvių tauta, kol iš sovietinės priespaudos išsivaduos nepriklausoma Lietuva.

Tą prieš šešiasdešimt šeserius metus įvykusį tautos atstovų sprendimą prisimename susikaupę, bet ne su ašaromis. Su liūdesiu minime mūsų tautos laisvės ir valstybinės nepriklausomybės praradimą, bet taip pat su pasiryžimu atkurti vėl nepriklausomą valstybę. Ir šiose sąlygose stovime ne prie žuvusių paminklo, bet prie gyvos tautos, žvelgdami į praeitį, dirbdami dabartyje, kad galėtume kurti mūsų brangią Tėvynę ateitį.

„Lituanicos“ tunto jūr skautai iškilmingoje suei goje.

Nuotr. J. Tamulaičio

SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖS SUEIGA

Sausio mėnuo Chicagoje yra paprastai šaltas, žvabus, sniego pūgos neretai užpuos kelius ir į Jaunimo centrą. Tačiau šių metų sausio 29-toji buvo graži sekmadienio diena. Vienuoliktą val. ryte, susirinko nemažas būrelis skautininkų, pirmą 1984 metų sueigai. Ant staliuko garavo s. Nijolės Balzarienės išvirta kava.

Ramovės pirm. v.s. Pranas Nėdas, pasveikinus susirinkusius, pradėjo sueigą. Trumpai priminė sueigų reikšmę, pateikė Ramovės ateities veikimo užmojimus: 1. Vakarone su Valdu Adamkum, baldžio 6-tą, 7:30 val. vakare, Jaunimo centro kavinėje. 2. Ramovės sueiga gegužės mėn. v.s. O. Siliūnienės sode. 3. Rudenį (data nenustatyta) lietuvių disidentų minėjimas. 4. 1985 m. Balio Sruogos veikalo „Užgavėnės bendrabutyje ties kreivuoju tiltu“ pastatymas. Režisūros j.s. Dalia Sruogaitė-Bylaitienė.

S. Albinos Ramanauskienės pašnekesio tema „Dabartinio skautavimo realybė“ sukėlė idomias, pozityvias diskusijas, į kurias įsijungė visi sueigos dalyviai. Pagrindinės diskusijų mintys buvo — tikroji skautiška ideologija, šeimos reikšmė lietuviškam skautininkui.

Jaunimas yra atžalynas, antros ar trečios kartos lietuvių vaikai. Jie turės perimti lietuviškos išlaikymo darbą iš tų, kurie jau nepajėgia — yra pavargę ar iškeliauja į amžinybę.

Išėjimas jaunimas jau dabar kalba ir ateityje kalbės už lietuvių gyvenančius pavergtoje Lietuvoje, kurie laukia, kad mes už juos kalbėtume, nes jų lūpos yra užčiauptos. Pavergtieji veda žūtutinę kovą su okupantu, todėl išėjimas lietuvių turi pareigą jiems padėti kovoje dėl lietuviškos išlaikymo ir nepriklausomybės atstatymo. Kokį jaunimą jūs išauklėjote ir kokį jaunimą jūs išauklėsite ir kiek jaunimui jūs padėsite, toks jis ir bus. Šią prasmę mūsų tautai prasmingai yra išsakęs nepriklausomybės akto signataras a. a. Steponas Kairys:

„Tau, jaunime, noriu palinkėti, kad kur bebūtum pasaulyje, visada būk ištikimas savo gimtajam kraštui mūsų Lietuvai. Nepalaužiamai tikėk į mūsų pergalę, kad Lietuva bus laisva. Kovoje už mūsų ateitį, būk ištvermingas ir nepalankiamas“.

Tie žodžiai labai prasmingi ne tik jaunimui, bet ir visiems. Mes visi privalome būti nepalaužiamai. Visi turime ryžtingai jungtis į Lietuvos kovą, nors tą kovą gali užtrukti ilgai, bet mes ją laimėsime. Visur ir visuomet būkime savo tautos ambasadoriais, visur ir visuomet keltume aikštėn Antrojo pasaulinio karo metu mūsų tautai padarytą skriaudą. Jeigu visi būsime vieningi, kartu dirbsime kovoje prieš okupantą — Lietuvą kelsis iš vergijos ir vėl bus laisva.

tavimui, atskirų skautijos šakų bendradarbiavimas, skautininkų, jų pagalbos reikalingumas jauniems vadovams, einant skautybės programas. Daugelis skautininkų, ypač žinių, laisvo laiko, gyvenimo patirties ir jaučia pareigą padėti, kur pagalba reikalinga.

Su „Ilgiausių metų“ ir skautiška linkėjimais buvo pasveikintas s. fil. Jonas Dainauskas, švenčias garbingą 80-ties metų sukaktį. Sukaktuvininko „patarimai“, kaip sulaukti ilgo, darbingo ir garbingo amžiaus, pralinksmino sueigos dalyvius.

Sueiga baigėsi jaukioje skautiškoje nuotakoje. Dabartinę Chicago Skautininkų, jų Ramovės valdybą sudaro: pirmininkas v.s. P. Nėdas, sekretorius s.v. Lesnauškas, išdėmink j.s. B. Stravinskienė, renginių vadovė v.s. O. Siliūnienė, socialinių reikalų vadovė s. N. Balzarienė, skautų ansamblio ir menininkų reikalams patariamuoju balsu — j.s. Dalia Sruogaitė-Bylaitienė.

j.s. Bronė Stravinskienė

SUSITIKSIMĖ KARNAVALO VAKARE

Chicago skautiški vienietai — „Aušros Vartų“, „Nerijos“ ir „Lituanicos“ tantai, AS draugovė, korp! „Vytis“, ASS filisteriai ir Chicago skautininkų draugovė šį šeštadienį, vasario 18 d., 6:30 val. vak. Jaunimo centre ruošia linksma Užgavėnių karnavalo vakarą. Bus linksma skautiška programa, kaukių paradas, šokiai ir daug progos maloniam pabendravimui. Šokiama gro „Vytis“ ir „Aido“ orkestrai. Veiks valgykla, kavinė ir užkandžių baras.

Dalyvaukime visi — pagelbėjame, kad dalyviai ateitų pasipuoę įvairiais karnavalo kostiumais. Idomausios kaukės ir kostiumai bus premijuojami. Dalyviai turi būti ne jaunesni kaip 16 m. amžiaus. 14-kamečiai bus leidžiami tik jei juos lydės tėvai. Pranešama, kad išėjusieji iš karnavalo ir vėl norį jį grįžti privalės iš naujo susimokėti 5 dol. įeinamąjį mokestį.

Dalyvaukime patys ir pasitenkime išplatinti kuo daugiau pakvietimų — šio vakaro pasisekimas mums itin svarbus, nes gautasis pelnas bus paskirtas prie Rako stovyklos esančio ežero sklypo įsigijimui.

CHICAGOS SKAUTININKŲ DĖMESIUI

Visos Chicago skautininkų draugovės narės uniformuotos dalyvauja ketvirtadienį, vasario 16 d. 7 val. vak. Jaunimo centro kavinėje vykstančiame Vasario 16-tosios minėjime.

Šeštadienį, vasario 18 d. visos (neuniformuotos) dalyvauja Jaunimo centre ruošiamame Mardi Gras karnavalo vakare. Mes įsipareigojome aptarnauti kavinę.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitai — Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Neguododų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofis perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm. ir penkt. 12-5 antr. ir ketv. 12-6:30; šešt. tik susitarimui.

DR. EDMUNDAS VIŽINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building)
Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. L. U. 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-6 o-8 antr. 12-6; penkt. 10-12. 1-6

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Aiteitinkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popietį ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Dr. Juozas Mekausko ofis perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 p.p. Tik susitarimui.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm. antr., treč. ir šeštad.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popietį

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm. antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KUR

Kova ir viltys

LAISVĖS FRONTE

Okupantai bolševikai, sugavę laisvės kovotoją teisininką kapitoną Joną Noreiką, buvusį Stutthofio koncentracijos stovyklos nacių kalinį, tardydami paklausė: „jeigu jis būtų išteisintas, ar vėl kovotų prieš komunistus“. Noreika atsakė: „Iki paskutinio kraujo lašo“.

Teismo sprendimas buvo pakarti. Jis tik paprašė, kad egzėkuciją jam būtų skirta vasario 16 d. Taip jis ir buvo komunistų nužudytas 1947 m. vasario 16 d. Vasario šešioliktoji mums ne tik paskelbta signatarų parašais, bet ir patvirtinta savanorių krauju bei mirstančių laisvės kovotojų paskutiniaisia atodūsiais.

Lietuvos laisvės žodis okupantams buvo taip baisus, kad jie net pasistengė nukankinti ir jų rankas patekusius Vasario 16 akto signatarus: Praną Dovydatį, Vladą Mironą, Petrą Klimą, Aleksandrą Stulginskį, 15 metų iškankintas Sibire, dar įstengė savo kaulus atnešti ir tėvynę Lietuvą.

Kokią svetimą prievartą atnešė Lietuvos okupacija, ryškėja net iš puslapių neseniai išėjusios Maskvos statytinio Justo Paleckio knygos „Dviejose pasauliuose“. Jis pripažįsta, kad pačioje okupacijos pradžioje Sovietų atstovai Lietuvoje įsijungė ir naujos „Tarybų valdžios“ organizavimą. Sudarant valdininkų, tarnautojų kadra, kaip liudija pats Paleckis, „Pagrindinis skyrimo kriterijus buvo ištikimybė tarybų (taigi Sovietų) valdžiai“. Sovietinių pajėgų užgriuvimas Klaipėdos krašto gyventojams buvo toks baisus, kad, kaip liudija Paleckis, „iš 150 su viršum tūkstančių beliko ne daugiau tūkstančio“.

Savo atsiminimuose Maskvos patikėtinis rašo, kad steigiant kolchozus naujakuriui buvo „nelengva susitaikyti su mintimi, kad iš jo vėl paimama žemė, apie kurią tiek ilgai svajojo. O kaip galėjo atsiskirti žemės tie, kurie paveldėjo ją iš tėvų bei senelių, suaugo su ja ir negalėjo įsivaizduoti gyvenimo be savo privataus ūkio“. Kolchozinių gyvenimo sunkumai ryškūs ir iš tos knygos vietos, kur jis pripažįsta: „Užsukau į Tytuvėnus, tuometinį rajono centrą. Vartau atskaitinį žiniaraštį apie gamybą kolūkiuose ir matau, kad viename už darbadienį išmokėta 5 kapeikos (0,5 kapeikos naujais pinigais) ir po 300 gramų grūdų. Prie tokių uždarbių pašaipiai skambėjo kolūkio pavadinimas „Kelias į laimę“.

Šiandien išėjusios lietuvių, nuvykęs į savo kraštą, net negalėjusiai aplankyti tėvų kapų. Į Lietuvą įvežamą Chicagoje perspaudintą „Aušrą“ okupanto agentai konfiskuoja. Draudžiama įvežti spaudą iš užsienio ir šis draudimas jau tesiaisi ilgiau negu Muravjovo laikais. Kun. Sigito Tamkevičiaus teisme vienas iš kaltinimų buvo, kad jis šventorių suorganizavo vaikams eglutė. Niekur kitur pasaulyje nėra bausmių už vaikų eglutės. Tačiau skelbia paslapčia okupuotoje Lietuvoje sukurtos drausmės atodūsiai: Šniokščia sraunos upės, ašarom patvinę. Kur ištyško kraujas — stiebiasi rugys... Motiną išvežs, tėvą nukankins. Nesiliausia siautęs Kremlius kraugerys...“

Tačiau šioje priespaudoje slypi ir kolonialinės sovietinės imperijos silpnumas. Ne buvo pasaulyje valstybės, kad turėtų mūryti sienas, saugant, kad žmonės iš jos nebėgtų. Sovietų Sąjunga yra vienintelis kraštas pasaulyje, kur laikytis jų konstitucijoje paskelbtų spaudos, kalbos, susirinkimų laisvės yra nusikaltimas, baudžiamas kalėjimais, verqų dar-

bų lageriais, į bėprotnamius uždarymais.

Silpna imperija, jeigu ji bijo, kad jos negriautų įvežama maldaknygė ar siunčiamas paveikslėlis. Turės griūti imperija, kurioje skelbti laisvę tegalima iš Kalantos liepsnų.

Šiandien lietuvių tautos šauksmą dėl kolonialinės priespaudos girdi visas pasaulis. Dar niekada Lietuvai nebuvo parodyta tiek dėmesio, kiek dabar, o ir laisvųjų išėjusių lietuvių entuziazmas ir pastangos kovoje dėl laisvės yra ryškiai sustiprėjus. Teisingai kitados H. Heinė skelbė: „Kai aš iš akių praradau tėvynę, atradau ją savo širdyje“.

Šiandien išėjusios lietuvių nėra tik kasyklų knisikas ar bekalbis skerdyklų mėsiniškas. Mūsų intelektualai profesorai universitetuose, net ir amerikiečių mokydamiesi anglų kalbos ir literatūros, o mūsų intelektualinis jaunimas degina raudonąsias Kremliaus tirnų vėliavas.

Galime džiaugtis ta didžia tarptautine parama, kurios susilaukia Lietuvos reikalai. Europos parlamentas priėmė rezoliuciją, ginančią žmogaus teisių gynėjų kun. S. Tamkevičiaus ir kun. A. Svarinsko laisvę. Europos parlamentas priėmė rezoliuciją, reikalaujančią, kad Lietuvos, Latvijos, Estijos laisvės reikalas būtų iškeltas tarptautinėje dekolonizacijos komisijoje. Didžiosios Europos valstybės, ypač Vokietija, norėtų pradėti kolonialinės Sovietų imperijos skaldymą, vesti akciją už Rytų Vokietijos sujungimą su Vakarų, taip kad Lietuvos išlaisvinimo reikalas darosi ir jų pačių interesas, ir jie net reikalauja minti, kad įjungus Lietuvą į Europos valstybių jungtinę sistemą, būtų tvirtiau garantuotas saugumas.

Washingtonas paskelbė Lietuvos, Latvijos, Estijos laisvės dieną, JAV kongresas priėmė rezoliuciją, kad JAV prezidentas darytų pastangas Pabaltijo laisvės klausimą iškelti Jungtinėse Tautose, o etninių grupių vadovų suvažiavime Washingtone JAV vyriausybės nariai reikė minti, kad ateiviai iš okupuotų žemių šiandien turi naują misiją — supažindinti amerikiečių visuomenę su Kremliaus nešama priespauda. Kada Sovietai braunasi į Artimuosius Rytus, į Centro Ameriką, JAV vyriausybė svarbu organizuoti atsparą, Washingtonui yra interesas kelti Pabaltijo laisvę, tuo netiesiogiai telkiant jėgas prieš Kremliaus grėsmę. Taigi Lietuvos laisvės reikalas darosi nebe vien lietuvių rūpestis, bet interesas ir didžiųjų Europos valstybių bei JAV.

Tai ir mums turi būti aktinas vieningai burtis į Lietuvos laisvinimo reikalus. Lietuvių akta išvien pasirašė kairieji demokratai, katalikai, socialdemokratai. Mes taip pat galėtume prisijungti tokį laikotarpį, kad galėtume susirinkti į tą pačią salę visi tuo bendru laisvės žodžiu pasiūlyti. Mes nebūsim laisvės kovų dezertirai. Laisvę mylintiesiems ryžto nepritrūks. N. Sadūnaitis savo slapta pranešime apie brolio tardymus pridėjo priedą: „Neturime teisės sėdėti sudėje rankas, bet privalome dirbti“. Kai nuteisė žmogaus teisių gynėjas kun. Svarinską ir kun. Tamkevičių, Lietuvos žmonės, reikalaujanti jiems laisvės, surinko 123,000 parašų, nors buvo baudžiami, bauginami, gaudomi. Net 22 pasirašė savo krauju. Pernai į Kryžių kalną buvo atgabentas naujas kryžius su įrašu: „Sužaliuos po kryžiumi vystanti rūta, vėl nušvis lietuviu skruostais ašaromis“. Tai Lietuvos laisvės šauksmas.

Juoz. Pr.

IŠKILMINGAI MINĖS ŠV. KAZIMIERĄ

Philadelphijos katedroje koncertas ir kardinolo mišios

BRONIUS VAŠKAITIS

Italų vyskupas Zaharijus Ferrero, popiežiaus pavedimu tyręs karaliaičio Kazimiero gyvenimą, rašė: „Tiesdžiaugia Lietuva, iš kurios kunigaikščių jis yra kilęs, tiesdžiaugia Vilnius, kur išsisi jo šventas kūnas“.

Priartėjus didžiajai šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakti, sekant spaudą, jaučiasi vis intensyvesnis jai pasiruošimas. Šventasis būtų yra pirmasis mūsų tautos sūnus, kuris po 500 m. bus minimas lietuvių ir kitataučių globalinėje plotmėje. Be abejo, jei Lietuva, jo senolių žemė, būtų laisva, ši sukaktis būtų iškilmingiau minima, negu 1604 m., iš Romos parvežus popiežiaus raštą ir raudono akso-

somo vėliavą su šv. Kazimiero paveikslu. Minėti dalykai anais laikais buvo vartojami kanonizacijos apeigose. Kaip S. Sužiedėlis rašo, ištisus metus iškilmoms pasiruošus, šventė Vilniuje tęsėsi tris dienas. Milžiniškai miniai susirinkus, po Mišių, vėliavą nešant Lietuvos kancleriui Sapiegai, procesija patraukė miesto gatvėmis. Žmonės giedojo, prie specialių vartų sakė šventąjį garbinančias kalbas, grojo orkestrai, gyvi paveikslai vaizdavo šv. Kazimiero gyvenimą. Procesijai priartėjus prie katedros, vėliavą priėmė vysk. Vaina ir ją pridengė šventojo karšta. Studentai, ku-

miš bacilomis ir tapti tikinčiais. Niekas apie šventąjį nekaltės nei per radiją, nei per televiziją. Nepasirodys nei mažiausia brošiūrėlė, nei straipsnis, liečiantis šv. Kazimierą. Nei dvasiškams, nei pasauliečiams, nors ir labai norint, nebus leidžiama vyktyti didžiausias iškilmės Romoje, Toronte ar kitose vietose. Bažnyčiose kunigai neišdrįs minėti, kad 1654 m. rusai, pritvinę kerštu, sudegino Sv. Kazimiero koplyčią Polocke, o 1655 m. žiauriai apipilė ir išniekino Vilniaus katedrą. Bijodami, kad nereikėtų iškelti kunigų Svarinsko ir Tamkevičiaus pėdomis, jie neaiškino žmonėms, kad šv. Kazimieras yra antirusiškos kovos simbolis. Taigi nei Lietuva, nei Vilnius negalės išgyventi to džiaugsmo, kurį anais laikais pajuto tikintieji. Betgi okupantų pataikūnai ir toliau užsienio ekskursantams, ypač žurnalistams, cinikiškai teigs, kad pas juos yra visiškai religijos laisvė.

Pavergtiems broliams ir sesėms bus didelė paguoda, kai jie per užsienio radio programą sužinos, kaip iškilmingai įvairiose vietose išėjusios lietuvių mini šią neeilinę, labai reikšmingą sukaktį ir reikią pagarbą bei prisiršimą šventajam.

Šv. Kazimiero sukakties minėjimo reikalams praėjusiu

metų pabaigoje buvo sudarytas plačios apimties specialus komitetas. Į jį įėjo šv. Andriejaus, šv. Jurgio, šv. Kazimiero lietuviškų parapijų klebonai bei vikarai ir 15 Philadelphijos bei piet. New Jersey egzistuojančių organizacijų bei sambūrių atstovai. Komiteto branduolį sudaro Bronius Krokys — pirm., Genovaitė Maciūnienė — vicepirm., Algimantas Gečys — išd., Marytė Lepera — sek., nariai — Teresė Gečienė, reklamai anglų kalba ir amerikiečių svečių kvietimui, Bronius Vaškaitis — iškilmų garsinimui lietuviškoje spaudoje, Vytautas Matonis — patarėjas muzikiniams reikalams, Regi-na Raubertaitė — svečių priėmimui. Jai talkina Maciūnienė ir kitos.

Minėjimą, kai kuriems žmonėms išskrendant ir Romoje vykstantis to paties pobūdžio iškilmės, nutarta ruošti ne per šv. Kazimierą, o kovo 18, šeštadienį. Jis bus Philadelphijos šv. Petro ir Povilo katedroje, talpinančioje apie 1,200 žmonių. Minėtą dieną 2 val. p.p. vargonų virtuozas Jonas Žukas, iš New Yorko, atliks žymiųjų pasaulio kompozitorių kūrinius. Žukas, baigęs Naujajio vargonų muzikos klasę ir gavęs Svetimomis ministerijos stipendiją, studijavo Paryžiuje ir 4 metus gilinosi pas garsų vargonų virtuozą Marcel Duprę. Tikimasi, kad jo pasirodymas katedroje bus didingas.

Po koncerto 2:45 val. iškilmingas šv. Mišias su didele asista atnaušaus Philadelphijos arkivyskupas kardinolas John Krol. Mišių metu giedos sol. Marytė Bizinauskaitė, magistro laipnui dainavimo srityje besirušianti Curtis Institute of Music Philadelphijos, ir seselių kazimieriečių choras iš Villa Joseph Marie, Holland, Pa., vadovaujamas seselės Johannos (Seinauskaitės). Lietuviškas giesmės giedos jungtinis visų trijų parapijų choras, pritariant lietuvių kilmės žmonėms.

Į iškilmės yra pakviestas vysk. Vincentas Brizgys, Philadelphijos miesto ir Pensilvanijos valstijos aukštųjų pareigūnai.

Po pamaldų svečiams ir dvasiškams katedros parapijos patalpose bus surošti užkandžiai. Specialioje audijencijoje komiteto atstovai kard. Krol. įteiks sidabrinį šv. Kazimiero medalį.

Tai bus gana didelė religinė — tautinė demonstracija. Norint, kad ji būtų įspūdinga, reikią pripildyti katedrą ir gražiai joje pasirodyti. Pirmo

metų pabaigoje buvo sudarytas plačios apimties specialus komitetas. Į jį įėjo šv. Andriejaus, šv. Jurgio, šv. Kazimiero lietuviškų parapijų klebonai bei vikarai ir 15 Philadelphijos bei piet. New Jersey egzistuojančių organizacijų bei sambūrių atstovai. Komiteto branduolį sudaro Bronius Krokys — pirm., Genovaitė Maciūnienė — vicepirm., Algimantas Gečys — išd., Marytė Lepera — sek., nariai — Teresė Gečienė, reklamai anglų kalba ir amerikiečių svečių kvietimui, Bronius Vaškaitis — iškilmų garsinimui lietuviškoje spaudoje, Vytautas Matonis — patarėjas muzikiniams reikalams, Regi-na Raubertaitė — svečių priėmimui. Jai talkina Maciūnienė ir kitos.

Minėjimą, kai kuriems žmonėms išskrendant ir Romoje vykstantis to paties pobūdžio iškilmės, nutarta ruošti ne per šv. Kazimierą, o kovo 18, šeštadienį. Jis bus Philadelphijos šv. Petro ir Povilo katedroje, talpinančioje apie 1,200 žmonių. Minėtą dieną 2 val. p.p. vargonų virtuozas Jonas Žukas, iš New Yorko, atliks žymiųjų pasaulio kompozitorių kūrinius. Žukas, baigęs Naujajio vargonų muzikos klasę ir gavęs Svetimomis ministerijos stipendiją, studijavo Paryžiuje ir 4 metus gilinosi pas garsų vargonų virtuozą Marcel Duprę. Tikimasi, kad jo pasirodymas katedroje bus didingas.

Po koncerto 2:45 val. iškilmingas šv. Mišias su didele asista atnaušaus Philadelphijos arkivyskupas kardinolas John Krol. Mišių metu giedos sol. Marytė Bizinauskaitė, magistro laipnui dainavimo srityje besirušianti Curtis Institute of Music Philadelphijos, ir seselių kazimieriečių choras iš Villa Joseph Marie, Holland, Pa., vadovaujamas seselės Johannos (Seinauskaitės). Lietuviškas giesmės giedos jungtinis visų trijų parapijų choras, pritariant lietuvių kilmės žmonėms.

Į iškilmės yra pakviestas vysk. Vincentas Brizgys, Philadelphijos miesto ir Pensilvanijos valstijos aukštųjų pareigūnai.

Po pamaldų svečiams ir dvasiškams katedros parapijos patalpose bus surošti užkandžiai. Specialioje audijencijoje komiteto atstovai kard. Krol. įteiks sidabrinį šv. Kazimiero medalį.

Tai bus gana didelė religinė — tautinė demonstracija. Norint, kad ji būtų įspūdinga, reikią pripildyti katedrą ir gražiai joje pasirodyti. Pirmo

tikslo siekiant, komitetas jau dabar per Bendruomenės Balso radijo programas klausytojus ne tik plačiai supažindina su šv. Kazimieru, bet ir skatina katedroje gausiai dalyvauti. Marytė Lepera, Lietuvos vyčių centro valdybos narė, palaiko glaudžius ryšius su vyčiais Pensilvanijos anglikasių rajone ir tikisi gausaus jų dalyvavimo. T. Gečienė ruošia išsamų straipsnį apie šv. Kazimierą plačiai Philadelphijos diecezijoj skaitomai laikraščiu „Catholic Standard and Times“. Tame pačiame savaitraštyje bus talpinami skelbimai, kviečiantys amerikiečius į koncertą ir kardinolo Mišias. Ji bandys šv. Kazimierą garsinti ir pasaulietiškoj amerikiečių spaudoje. Tuo pačiu reikalu mezgami kontaktai ir su radijo bei televizijos stotimis. Iš pasirodymo katedroje kardinolas ir kiti aukšti svečiai bei amerikietiška visuomenė spės apie mūsų tautos prisiršimą prie šv. Kazimiero, apie mūsų kultūrinį subrendimą, organizacinius gabumus ir etnines grupės pajėgumą.

Prieš 14 m. katedroje įvykusiose Pabaltijo tautų ekumeninėse pamaldose lietuviai labai gražiai pasirodė. Todėl nenuostabu, kad, tą patį kardinolą prašant, jo arkidiecezijai priklausančiose parapijose jau kelis kartus buvo skelbiamos maldos dienos už Lietuvą, jo pamoksluose kalbėta apie religijos priespaudą mūsų krašte. Ir šiuo metu kardinolas, nors ir lenkų kilmės, turpininkaujant prel. Pranciškui Statkui, arkivyskupijos kancleriui, rodo didelį nuosirdumą mūsų užmojams.

Plačios apimties minėjimas reikalauja nemažai išlaidų. Dalį jų pažadėjo sudėti komitete dalyvaujančios parapijos bei organizacijos. Tačiau to neužtenka. Todėl komitetas kreipiasi į visuomenę prašydamas paramos. Norintieji aukoti čekius prašomi rašyti — Committee to Honor Saint Casimir ir juos siųsti šiuo adresu: 9660 Pine Rd., Philadelphia, Pa. 19115 arba užnešti į minėtų parapijų klebonijas.

Kovo 18 d., pripildžius katedrą, pakilia dvasine nuotaika dėkosime šv. Kazimieriui už gausias malones, kurias šimtmečio eigoje per jo užtarymą prieš Aukščiausiąjį yra patyrusi mūsų įvairių atėjūnų skriaudžiama tauta. Išsakydami jam savo asmeniškų skausmų ir maldausime, kad galimai greitiau pasibaigtų mūsų kryžiuojamos tautos kančios.

Kun. Simonas Morkūnas, Sioux City, Ia., Šv. Kazimiero par. klebonas, šventčia 50 m. kunigystės jubiliejus. Pirmoje eilėje iš kairės: prel. V. Balčiūnas, vietos vyskupas, jubilatas kun. S. Mor-

TEN GIMĖ, AUGO DR. JONAS BASANAČIUS

JUOZAS RUDZEVIČIUS

27

Keturklasién įstojančiai, baigę lenkiškas pradžios mokyklas, lietuviai mokiniai jau nuo pirmųjų dienų priėmė lenkų kalbą kaip normalų mokomąjį dalyką. Iš tėviškių atsinešioji lietuvių kalba, atrodo, tiko tik valstiečiams ir kitiems sunkų fizinį darbą dirbantiems žmonėms. Žymi moksleivių dalis ėjo nautėjusių bajorų keliu. Tai ir buvęs vienas svarbesnių Varšuvos švietimo vadovybės ir Varšuvos arkivyskupijos uždavinių: per sulenkintą inteligentiją, ypač per sulenkintus būsimus kunigus sulenkinti visą kraštą. Tais sumetimais ir įstūmė lenkišką kalbą buvo uždrausta, o jos vieton įvesta lenkišką.

Tokioms nuotakoms dominuojant, J. Basanavičius įstojo vidurinė mokyklon ir nuo pirmosios klasės pateko jau per porą dešimtmečių išbandytan procesan. Mokyklai vadovavo inspektorius-direktorius sulenkėjęs storapilvis prancūzas A. Langry, kuris, norėdamas lietuvių „muzikų“ vaikus sulenkinti, „labai uoliai rūpinosi ir trūsėsi“. Nepaliko ramybės nė lietuviškų pavardžių. Kur tik galėdamas, mokinį lietuviškas pavardes keitė lenkiškoms, „vienam iez, kitam ski prikabinamas, iš Vabalo Žukovskį darydamas ir t.t.“. Mokslo pažangumui paskatinti nevengota ir fizinių — jūtiniančių priemonių. „Rykštės, „kozos“ (daboklės) tuomet šitoje keturklasėje mokykloje dar buvo geriausias „remedium“ (vaistas, kad apsvietimą „į klopų“ galvas įvairius“.

Pirmaisiais mokslo metais tarp kartu gyvenančių buvo S. Petrika, J. Strimas, būsimieji kunigai,

giminaitis A. Gelgudas, būsimas viršaitis bei teisėjas. Kiti 3 mokiniai buvo nelietuviai. Buto mokinii vyresniuojų prižiūrėtoju buvo aukštesnės klasės, aiškus lietuviško nusiteikimo mokinys P. Kriaučiūnas, kuris, vėliau baigęs aukštuosius mokslus, grįžo Marijampolės gimnazijon kaip klasikinių ir lietuvių kalbos mokytojas ir žymiausias šioje gimnazijoje lietuviškos ugdytojas. J. Basanavičius, kaip tinka didžios dvasios asmenybei, neminėdamas savo įnašo, visus nuopelnus priskiria P. Kriaučiūnui, nes šis „neviename jaunadvasiui įkvėpė karštą meilę į savo pavargusią tautą ir jos kalbą. Daugiausiai jo dėka lietuvištė atgaivinta Suvalkų gubernijoje“.

Jam esant antroje klasėje mokykloje padaryta žymių pakeitimų. Nuo 1867 m. progimnazija paversta 7 metų pilna gimnazija, vietoj vartotos mokomųjų dalykų dėstomosios lenkų kalbos, įvesta rusišką. Kita nuomone, tai padaryta tik sekanciais metais. Lietuviams mokiniams nuo lenkiškumo atitraukti, o savojon — rusų pusen privilioti, surūšinti ir suprovo-slavinti, Marijampolės ir Suvalkų gimnazijose ruošai leido skirti dvi savaitines valandas lietuvių kalbai, paskyrę 10 vertingų stipendijų aukštajam mokslui eiti.

Gimnazija iš progimnazijos — lenkiškos miesto mokyklos — paveldėjo kuone visus lenkus mokytojus, dar vienerius metus lenkų dėstomąją kalbą, lenkiškus vadovėlius, lenkiškai kalbančius mokinius, lenkų kultūros pradus, lenkišką patriotizmą ir šimtmečiais įaugusias antirusiškas, antiproslaviskas tradicijas. Kazin ar pradžioje rusai perprato, kokio sunkaus užmojo jie ėmėsi?

Lietuvių kalbai dėstyti tinkamų mokytojų nebuvo. Marijampolės gimnazijoje ją dėstė piešimo ir matematikos mokytojai, kurie ir patys jos reikiamai nebuvo išmoke, o apie jos tinkamesnį mokymą „nė kokios nuomonės neturėjo“. Visas kalbos dėstymas buvo pravedamas vertimais iš rusų kalbos į lietuvių

kalbą ir „vice versa“ bei kai kurių lietuviškų žodžių palyginimas su panašiais graikiškais, lotyniškais bei slaviskais, naudojant rusų kalbos rašybos raidyną — „grazdanką“, be lietuviškos dvasios, be lietuvių kalbos meilės polėkio.

Dėlto kelerius pirmuosius metus lietuvių kalbos pamokos lietuvių mokinių tautiniam nusiteikimui rimtesnės įtakos neturėjo. Ir surusintoje gimnazijoje, kaip buvo ir anksčiau, viešas lietuvių kalbos vartojimas buvo draudžiamas, lietuviams katalikams tikybės pamokos iki 1880 m. buvo dėstomos lenkiškai, vėliau — rusiškai, tik nuo 1903 m. — lietuviškai. Ir surusintoje gimnazijoje dar buvo dėstoma lenkų kalba, visiems privaloma Rusijos-Lenkijos istorija, Rusijos imperijos ir Lenkijos karalystės geografija, kur Sūduva (Suvalkų gubernija) buvo vaizduojama Lenkijos dalimi. Tai įtaigojo, kad gyvenama Lenkijoje ir čia kalbėti apie kokį lietuviškumą nesą prasmės.

Dėlto netenka stebėtis, kad gimnazijoje lenkinimas, kad ir kiek silpnėdamas, dar tebevyko visą J. Basanavičiaus gimnazijos lankymo laiką. Ir J. Basanavičiui baigiant universitetą, jau 12 metų nuo gimnazijos surusavimo praėjus, dar dauguma vyresniųjų klasių mokinių tarpusavyje kalbėjosi lenkiškai, ne rusiškai. Bet vėliau lietuvių kalbos pamokos gimnazijoje turėjo lemiama įtakos.

Antroje ar trečioje klasėje J. Basanavičius tęsė liaudies dainų rinkimą, jas užrašinėdamas iš mokyklos draugų, o atostogų metu, progai pasitaikius, tautosaką užrašinėjo visą gimnazijos lankymo metą. Taip pat lietuvių kalba antroje klasėje pradėjo rašinėti eilėraščius. Iš tėviškos atsinešioji, mokykloje nepraturtinta, lietuvių kalba subtilioms poetiškomis nuotakoms nusakyti gal buvo sunkiai pritaikoma, kad vėliau tai tęsė jau gerojai pramokta literatūrinė lenkų kalba.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

LIETUVIŲ KREDITO UNIJA "TAUPA"

Bostone Lietuvių federalinė kredito unija "Taupa" pradėjo trečiuosius metus. Savo veiklą "Taupa" pradėjo iš nieko, nes lietuviai savo taupus dėjo į bankus. Daugelis ir dabar nenori nutraukti ryšio su savo banku. Nepaisant to, "Taupa" jau turi kapitalą 1,250,000 dol. Tai yra todėl, kad žmonės pamatė, jog "Taupa" moka aukštesnius nuosimčius negu bankai. Palyginkite su bankais: "Taupa" moka paprastą sąskaita 8 - 8.30 proc., Money market sąskaita (įnešus nemažiau 2,500 dol.) - 9 - 9.38 proc., laktai - sertifikatai (įnešus nemažiau 500 dol.) 3 mėn. - 9.50 - 9.92 nuos.

"Taupa" gali mokėti aukštesnius nuosimčius negu bankai, nes jos išlaidos yra mažesnės. Visa "Taupos" valdyba neapmokama. Labai mažas atlyginimas mokamas sąskaitininkams - treasurers.

"Taupa" duoda ir paskolas: asmenines už 14.50 proc., naujiems automobiliams pirkti - 13 proc., o vartotiems - 14 proc.; namų remontui 3 metams - 13.50 proc.; 5 metams - 14 proc.; namų pirkimui (mortgages) - 13.50 proc. Paskolų nuosimčiai yra panašūs į bankų, bet "Taupoje" nereikia mokėti punktų (bankuose iš anksto reikia sumokėti tam tikrą dalį nuosimčių).

Lietuvių kredito unijoje "Taupoje", kaip ir bankuose įnašai yra federalinės valdžios apdrausti iki 100,000 dol., tad nėra jokios rizikos, kad pinigai gali žūti. Visos federalinės kredito unijos yra valdžios priežiūroje ir jos tikrinamos.

Kredito unijų tikrieji šeimininkai yra nariai - taupytojai. Kredito unija, pagal valdžios potvarkį, privalo kasmet sušaukti unijos narių susirinkimus. Susirinkimuose kredito unijos valdyba pateikia pilną visų metų veiklos apyskaitą, o taip pat priimančias veiklos planas ateinančioms metams. Susirinkimo metu išrenkama pusė valdybos, o kita pasilieka dar metams. Tai daroma užtikrinti pastovumą. Tokios yra taisyklės.

Dabar "Taupos" valdybą sudaro: prezidentas Romualdas Veitas; viceprez. Vytautas Eikinas; išdininkai (treasurers) - Thomas Ashmanskas ir Rita Kapociūtė; sekr. Birutė Šleženė; nariai: Gintaras Čepas, Šarūnas Norvaiša, Vitas Rasy. Kredito komisija - Da-

nutė Izbičienė, Aleksandras Chaplikas, Dana Eikiniene ir Gintaras Subatis. Revizoriai: Antanas Januška ir Vytautas Jurgėla. "Taupos" narių metinis susirinkimas įvyks kovo 10 d. 7:30 val. vakare So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje. Kvietiami ne tik nariai, bet ir visi lietuviai. Be pačios unijos darbo programos, dar bus ir prelegentas - svečias, kurio kalba ne būtinai bus apie pinigus, bet gali būti apie politiką, kultūrą ar ką kitą.

KOMP. J. KAČINSKAS APIE SMUKININKĄ IZIDORIŲ VASYLIŲ

"Laisvės Varpas" sausio 29 d. programoje dar kartą sugrįžo prie smukininko Izidoriaus Vasyliūno mirties sukakties metinių, kurias jis paminėjo 1983 m. gruodžio 18 d. programoje. Šį kartą buvo perduotos ištraukos iš komp. Jeronimo Kačinsko kalbos, pasakytos sausio 22 d. Šv. Petro lietuvių parapijos salėje po

bažnyčia So. Bostone. Savo kalboje komp. J. Kačinskas tarp kitko pabrėžė: "Daugelis Bostone, ypač jauni lietuviai nepažino Izidoriaus Vasyliūno kultūrinio įnašo į Bostono lietuvių bendruomenės gyvenimą... Kvietiamas jis niekada neatsisakydavo savo menu prisidėti, arba ir pats užpildyti įvairius lietuvių renginius, nereikalaujamas už tai jokio atlyginimo... Didžiausias jo dėmesys buvo skirtas lietuvių muzikai. Nebuvo kūrinio, (daugumoje sonatos), smuikui lietuvių kompozitoriaus parašyto išėjimoje, kurio jis būtų neatlikęs. Lietuvių muziką jis ne tik mėgo, bet tiesiog gerbė ir vengdavo ją kritikuoti. Sakydavo, jei kompozitorius taip parašė, reiškia jis taip norėjo, ir ją reikia atlikti tokią, kokia ji yra... Jei ne Izidorius Vasyliūnas, gal Amerikoje visai nebūtume turėję progos išgirsti lietuviškos smuiko literatūros. Esant milžiniškai meno kompeticijai, ir pačių amerikiečių ir kitų tautų sukurtų veikalų gausos, lietuviui prasiskverbti į viešumą yra sunku. Taigi, Izidoriaus Vasyliūno lietuviškos muzikos demonstracija gyvu atlikimu itin vertintina..."

KONCERTAS PARAPIJOS SALĖJE

Sekmdienį, vasario 26 d., 11 val. po šv. Mišių Šv. Petro

lietuvių parapijos salėje po bažnyčia, So. Bostone įvyks meninė muzikos valandėlė. Bus atliekama Robert Schumanno Fantazija Op. 88 fortepijonui, smuikui ir violončelei. Kūrinys yra 4 dalių: Romanze, Humoreske, Duett ir Finale. Atlieka: Andre Ryan - smuikas (Berklee), Brian Capouch - violončelė (Longi School, Cambridge) ir Jeronimas Kačinskas - fortepijonas.

RENGINIAI

Vasario 19 d. Lietuvos nepriklausomybės minėjimas, pradedamas šv. Mišiomis Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone 10:15 val. ryte, o vėliau So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje.

Vasario 16 d. 9:30 iki 10 val. ryte Minkų radijo valandėlės specialia programa Vasario 16-sios proga.

Vasario 16 d. vakare, nuo 8:05 iki 9 val. "Laisvės Varpas" perduos specialią programą Vasario 16-sios proga iš stoties AM banga 1460.

Kovo 5 d. Elenos Vasyliūnienės dailės darbų parodos atidarymas Cambridge Public Library.

PATIKSLINIMAS

1984 m. vasario 1 d. "Bostono Žiniose" tilpęs straipsnis "Neatsakyti klausimui" yra "Laisvės Varpo" vedėjo Petro Viščinio, o ne "Bostono Žinių" korespondento.

LIETUVI, TAVĘS LAUKIA

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVENIJIMAS,

viena seniausių Amerikos lietuvių organizacijų, veikianti nuo 1886 metų. Jau beveik šimtmetis Susivienijimas valdinių įstaigų žinioje vykdo savo narius duotus įsipareigojimus: mirties ir susirgimo atveju.

Priklauydamai L. K. Susivienijimui jo nariai pasiekia tris tikslus: (1) užsitikrina paramą nelaimės atveju, (2) susitauo pinigų atečiai, ir (3) stiprina lietuvių išlaikymą.

L. K. Susivienijimas, kaip ir visos įprastinės amerikiečių fraternalinės organizacijos bei draudimo kompanijos, teikia įvairių rūšių gyvybės draudimą. Palankiomis sąlygomis duoda nariams namų paskolas (mortgicijus).

J. L. K. Susivienijimą nariais priimami nuo gimimo dienos iki 65 metų amžiaus.

Gyvybės draudimo yra keturių rūšių planai (nuo 500 iki 5,000 dol.): 20 metų mokėjimo planas; 20 metų taupymo (endowment) planas; taupymas iki 65 metų ir mokėjimas iki 85 metų.

Be to, Jaunamėčiams yra trys atskiri planai - nuo gimimo iki 16 metų. Mokėjimų dydis (premijos) priklauso nuo apsidraudimo sumos ir nuo apsidraudusio amžiaus. Mokėjimai priimami susitartu laiku - kas mėnuo, trys mėnesiai, pusmetis ar kartą į metus. Paprastai, mokėjimus priima gyvenamos vietovės LKS kuopos sekretorius-rė. Galima atsiskaiyti ir tiesiog su Centro įstaiga. L. K. Susivienijimo kuopos veikia keliolikoje Amerikos valstijų.

Tarnaudamas savo narių gerovei, savo beveik šimtmečio gyvavimo laikotarpyje L. K. Susivienijimas yra reikšmingai parėmęs Amerikos, Lietuvos Tautos ir Katalikų Bažnyčios gvardistus reikalais.

L. K. Susivienijimas ir šiandien remia stambiomis sumomis svarbiuosius lietuvių visuomenės darbus ir užmojus. Vien per pastaruosius trejus metus L. K. Susivienijimo paramos sulaukė "Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos" anglų kalba leidėjai, Lietuvos Pasiuntinybės rūmų Washingtono remonto vykdymas, Lituanistikos katedros Chicagoje steigimas, Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties minėjimo ruošia.

L. K. Susivienijimui rūpi didieji tautos reikalai: Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės bylos gynimas ir Lietuvių išlaikymas išeivijoje. Leidžiamas mėnesinis laikraštis GARSAS.

Dabar vyksta naujų L. K. Susivienijimo narių įrašymo vėjus. Jei pats negali įsiriikuoti į Susiv. narių gretas, įrašyti savo vaikus ar vaikaičius. Jaunamėčių planai ypač patrauklūs. Jūsų įrašytas jaunamėtis, sulaukęs subrendimo amžiaus, galės pats tapti narystės įmokas ir veiksmingai dalyvauti Lietuvių išlaikymo darbuose.

Laukiame ir dėkojame už dėmesį.

L. K. Susivienijimo direktorių taryba:

Dvasios vadas prel. Jonas Balkūnas, pirm. adv. Thomas E. Mack, vicepirm. Juozas B. Laučka, sekr. Pranas J. Katilius, ižd. Leokadija Donarovich, ižd. globėjai - Jurgis F. Sadauskas ir Rosalie Kizis, gydytojas-kvotėjas dr. Juozas Stankaitis; tarybos nariai: Albina Pošienė, Leonardas Pališ ir Leonardas Mikėlonis; egz. direktorius Charles Liscosky; „Garso“ redaktorius tėvas K. Bučmys, OFM.

Tikslų informacijų reikalau kreipkitės panaudodami šią atkarpą:

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

P.O. Box 32
Wilkes-Barre, Pa. 18703

Gerbiame:

Norėčiau priklausti L. K. Susivienijimui. Atsiųskite man tikslų informaciją apie draudimo planus arba praneškite atitinkamos kuopos valdybai, kad ji susisiektų su manimi įrašymo reikalais.

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

KASA LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA AKTYVAI 20,000,000 dolerių

KASOS VALANDOS:

MARQUETTE PARKE
2422 W. Marquette Rd.
Chicago, IL 60629
Tel. 737-2110

CICERO
1445 So. 50th Ave.
Cicero, IL 60650
Tel. 656-2201

MOKA:

9% už taupomąsias sąskaitas
Už 90 dienų, 6 mėn., 1 metų,
3 metų indėlius:
10% nuo \$500.00 iki \$19,500.00
10.5% nuo \$20,000.00 iki \$100,000.00
11% virš \$100,000.00
11% IRA
SKOLINA: tik savo nariams
žemesniais nuosimčiais ir
geresnėmis sąlygomis negu
bankai ar kitos finansinės
institucijos.

KIEKVIENA SĄSKAITA IKI \$100,000.00 APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS.

CLASSIFIED ADS

NUOMOJAMA - FOR RENT

ISNUOM. 4 kamb. apšildomas butas Marquette Parke Skambint vakarais 434-8852.

MISCELLANEOUS

KURIAM GALUI MOKĖT DAUGIAU?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE NUO \$300 IKI \$1,000

Chrysler LeBaron Medallion 2-dr. Coupe

BALZEKAS MOTOR SALES

CHRYSLER • LEBARON
PLYMOUTH • K CARS
"U WILL LIKE US"

4030 ARCHER - 847-1515

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632. Tel. 927-5980

EAGLE BIRD TRAINING SCHOOL

Tame your parrot easily. This successful formula used in professional taming of exotic birds. Call for details.

Tel. - 459-0599

FASHION CARPETS

KILIMAI
Lietuvių prekyba

3304 W. 63 St. - Tel. 778-9064

HELP WANTED - VYRAI

Reikalingas jaunas vyras vokiečių sandėly dirbti pilną laiką - pakuoti prekes ir i vežioti mieste. Reikalinga turėti "driver's license". Rašykite angliškai adr.:

"DRAUGAS", Adv. No. 7703

4545 W. 63rd St., Ch'go, IL 60629

MISCELLANEOUS

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4359 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną - lietuviškai.

SERAPINAS - Tel. 636-2960

VALOME

KILMUS IR BALDUS

Plauname ir valkuojame visų rūšių grindis

BUBNYS

Tel. - RE 7-5168

FRANK ZAPOLIS

Tel. GA 4-8654
3208 1/2 W. 95th Street

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. - WA 5-8063

Perskaite "Draugą" duokite

kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

LAIKYKIMĖS MARQUETTE PKE. - GERIAUSIA VIETA LIETUVIAMS.

9 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3-jų butų mūrinis. Garažas. Nebrangus.

Didelis gražiai įrengtas bungalas. Pui-ku didelei šeimai.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance - Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas - Valdymas

Namų pirkimas - Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas - Vertimas

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. - 778-2233

QUIET, ESTABLISHED OAK LAWN

NEIGHBORHOOD

6 room custom brick home built by a president of a large Savings & Loan. Formal dining room, 15' x 23' living rm. Large kitchen with breakfast nook. Full basement, partly finished.

Commercial central air cond. Energy saving gas heat. Laundry room on first floor. 62' x 215' wooded lot for a nice garden. City water & sewers. Walk to a bus & shopping. Church & school nearby. Price reduced - now \$93,900. For appointment or free brochure call

BOBLAK REALTORS

Oak Lawn Postal Square

TEL. - 636-3033

MISCELLANEOUS

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4359 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

RAKTAI I SENAJI TESTAMENTA

Antanas Rubšys

Pirmoji dalis

Šioje knygoje rašoma apie Sando-ros ir Iliadą. Joje suvardinama skai-tytojų su Sandoma Sandoma-Ikminiū-lė, nuo įvykių iš Egipto ir Mesijo-Dievo karalystės pradžios istorijo-je. 518 psl., kieti viršeliai. Išleido "Krikščionis Gyvenime". Knygų seri-ja 22. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

RAKTAI I SENAJI TESTAMENTA

Antanas Rubšys

Antroji dalis

Tai pranašai ir Karaliai. Nagrinėja du veiksnius Sandomos bendrijoje nuo Izaelio monarchijos sukilimo X amž. iki tremties Babilonijoje VI amž. prieš Kristų. 500 psl., kieti viršeliai. Išleido "Krikščionis Gyvenime". Knygų seri-ja Nr. 23. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

RAKTAI I SENAJI TESTAMENTA

Antanas Rubšys

Pirmoji dalis

Šioje knygoje rašoma apie Sando-ros ir Iliadą. Joje suvardinama skai-tytojų su Sandoma Sandoma-Ikminiū-lė, nuo įvykių iš Egipto ir Mesijo-Dievo karalystės pradžios istorijo-je. 518 psl., kieti viršeliai. Išleido "Krikščionis Gyvenime". Knygų seri-ja 22. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

RAKTAI I SENAJI TESTAMENTA

Antanas Rubšys

Antroji dalis

Tai pranašai ir Karaliai. Nagrinėja du veiksnius Sandomos bendrijoje nuo Izaelio monarchijos sukilimo X amž. iki tremties Babilonijoje VI amž. prieš Kristų. 500 psl., kieti viršeliai. Išleido "Krikščionis Gyvenime". Knygų seri-ja Nr. 23. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

RAKTAI I SENAJI TESTAMENTA

Antanas Rubšys

Pirmoji dalis

Šioje knygoje rašoma apie Sando-ros ir Iliadą. Joje suvardinama skai-tytojų su Sandoma Sandoma-Ikminiū-lė, nuo įvykių iš Egipto ir Mesijo-Dievo karalystės pradžios istorijo-je. 518 psl., kieti viršeliai. Išleido "Krikščionis Gyvenime". Knygų seri-ja 22. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

RAKTAI I SENAJI TESTAMENTA

Antanas Rubšys

Antroji dalis

Tai pranašai ir Karaliai. Nagrinėja du veiksnius Sandomos bendrijoje nuo Izaelio monarchijos sukilimo X amž. iki tremties Babilonijoje VI amž. prieš Kristų. 500 psl., kieti viršeliai. Išleido "Krikščionis Gyvenime". Knygų seri-ja Nr. 23. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

RAKTAI I SENAJI TESTAMENTA

Antanas Rubšys

Pirmoji dalis

Šioje knygoje rašoma apie Sando-ros ir Iliadą. Joje suvardinama skai-tytojų su Sandoma Sandoma-Ikminiū-lė, nuo įvykių iš Egipto ir Mesijo-Dievo karalystės pradžios istorijo-je. 518 psl., kieti viršeliai. Išleido "Krikščionis Gyvenime". Knygų seri-ja 22. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

RAKTAI I SENAJI TESTAMENTA

Antanas Rubšys

Antroji dalis

Tai pranašai ir Karaliai. Nagrinėja du veiksnius Sandomos bendrijoje nuo Izaelio monarchijos sukilimo X amž. iki tremties Babilonijoje VI amž. prieš Kristų. 500 psl., kieti viršeliai. Išleido "Krikščionis Gyvenime". Knygų seri-ja Nr. 23. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

RAKTAI I SENAJI TESTAMENTA

Antanas Rubšys

Pirmoji dalis

Šioje knygoje rašoma apie Sando-ros ir Iliadą. Joje suvardinama skai-tytojų su Sandoma Sandoma-Ikminiū-lė, nuo įvykių iš Egipto ir Mesijo-Dievo karalystės pradžios istorijo-je. 518 psl., kieti viršeliai. Išleido "Krikščionis Gyvenime". Knygų seri-ja 22. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

RAKTAI I SENAJI TESTAMENTA

Antanas Rubšys

Antroji dalis

Tai pranašai ir Karaliai. Nagrinėja du veiksnius Sandomos bendrijoje nuo Izaelio monarchijos sukilimo X amž. iki

UŽGAVĖNIŲ KARNAVALAS

Ruošia CHICAGOS SKAUTŲ IR SKAUCIŲ VIENETAI:
"AUSROS VARTŲ", "LITUANICOS" ir "NERLIOS" tantai,
KORP. "VYTIS", AS DRAUGOVĖ,
ASS FILISTERIAI, SKAUTININKŲ DRAUGOVĖ.

Š.m. vasario 18 d., šeštad., Jaunimo centre. Pradžią 6:30 v. v.

LINKSMA SKAUTIŠKA PROGRAMA
Groja "AIDO" ir "VYTIES" orkestrai. Kaukių paradas. Premijos už geriausias kaukes ir įdomiausius kostiumus. Smagus šokiai. Lietuviškas užgavėnių maistas. Skanūs gėrimai. Las Vegas naktys.

Maloniai visus kviečia — KARNAVALO RENGEJAI

MŪSŲ KOLONIJOS

Rochester, N. Y.

LIETUVIŲ GYVENIME

Praėjusiais metais daug Rochesterio lietuvių, kurie atvyko į šį kraštą jauni, pilni energijos, išėjo į pensiją. Daugelis jų dėl įvairių priežasčių — dėl sveikatos arba dėl sumažėjimo darbų fabrikuose — pasitraukė pensijon, net laukę pensininkų amžiaus.

Vytautas Staškevičius

Malonu pažymėti, kad Rochesterio lietuvių, kaip ir kitų vietovių mūsų tautiečiai, pasižymėjo, kaip geri, sumanūs darbininkai. Ne vienas iš jų baigė aukštuosius mokslus ir šiandien gražiai reprezentuoja mūsų garbingai tautai, kaip menininkai, muzikai, solistai, rašytojai, mokslininkai, politikai, daktarai. Ne vienas iš mūsų neturėjo progos arba galimybės šiame krašte lankyti universitetą, bet savo darbštumu ir gabumais sugebėjo pralenkti tuos amerikiečius, kurie čia lankė mokyklas.

Vienas iš tokių yra Vytautas Staškevičius. Kaip elektrikas, pasižymėjo savo gabumais Rochesterio General Motors Delco fabrike, kuriam jis dirbo 18 metų. Ne tik jis sugebėjo pataisyti įvairiausių komplikuočių mašinų elektrinius motorus, bei gerai atlikti kitokias savo pareigas, bet pasižymėjo išradingumu. Už įvairias sugestijas, kaip pagerinti įvairias mašinas, jis yra gavęs visą eilę diplomų ir piniginių premijų. Pavyzdžiui, kaip geriausiam specialistui elektros srityje, Vytautui Staškevičiui buvo įteiktas diplomai ir 2000 dolerių premija už patobulinimą aukšto dažnumo (High frequency) mašinos. Jo išleistuvių proga, jam išeinant į ankstyvą pensiją, fabriko vadovybė įteikė jam specialią dovaną — minėtos aukšto dažnumo mašinos modelį su Delco fabriko vyriausio inžinieriaus parašu.

Vytautas yra ne tik gabus elektrikas, bet jis sugebėjo pasižymėti, kaip puikus fotografas. Jis yra laimėjęs Chicago lietuvių parodose keletą premijų už baltą ir juodą fotografijos meną. Be to, jis yra gavęs eilę kitų atžymėjimų fotografijos mene iš įvairių amerikiečių įstaigų už puikias fotografijas.

Vytautas yra nepamainomas fotografas, be kurio negali apsieiti nė viena Rochesterio lietuvių organizacija. Jis ir jo žmona Ada užaugino gražias dukreles: Laimutę ir Danutę, kurios sukūrė gražias lietuviškas šeimas. Jos abi aktyviai dalyvauja lietuviškoje organizacijose. Laimutė jau 4 metai eina Altos ir Balfo valdybose sekretorės pareigas, dirba parapijos komitete, dalyvauja ir kitose vietos lietuvių organizacijose. Jos vyras Vytis Lelis, dr. Vlodo ir Mar-

celės sūnus, baigęs ekonomijos mokslus magistro laipsniu, dirbą Kodak kompanijoje. Danutė, neseniai ištejęs už dr. R. Liaubos, studijavo muziką ir įgijo magistro laipsnį iš muzikologijos.

J. Jurkus

SV. KAZIMIERO MINĖJIMAS

Rochesterio lietuvių Švento Jurgio parapija irgi rengiasi paminėti Lietuvos karaliaus švento Kazimiero 500 metų mirties sukaktį. Paminėjimas bus kovo 3 ir 4 dienomis. Kovo 3 dieną, šeštadienį, paminėjimas vyks parapijos salėje. Tos dienos programoje pagrindinę vietą užims muzikės Dalios Viskontienės vedamas Volungės choras iš Toronto. Sekmadienį, švento Kazimiero dieną, minėjimas bus tęsiamas bažnyčioje. Čia per iškilmingas šventas Mišias giedotas pats Volungės choras ir pamokslas vietoje apie šventą

Kazimierą kalbės daugelio istorinių knygų autorius rašytojas Juozas Kraliauskas.

Rochesterio ir jo apylinkių lietuviams bus labai gera proga ne tik dvasia ir mintimi susartėti su mūsų tautos globėju šventu Kazimieru, bet kartu ir pasidžiaugti vienu iš pačių geriausių mūsų chorų ir iš arčiau pažinti rašytoją, kuris visą savo talentą skiria gvilďenti mūsų istorijos žymiasias asmenybes.

Šeštadienį minėjimo pradžia 7 val. vakare. Parapijos aikštėje pastatytos mašinos bus saugojamos. Sekmadienį iškilmingų Mišių pradžia 11 val.

Scranton, Pa.

VIENUOLIJOS KŪRĖJO SUKAKTIS

Nukryžiuotojo Jėzaus ir Sopulingosios Motinos vienuolija, prisimindama savo įkūrėjo kun. Alfonso M. Urbanavičiaus gimimo 100 metų sukaktį, pradėjo minėjimą šių metų sausio 15 d.. Minėjimas baig-

sis spalio 18 d. jo mirties sukaktį.

Pradėjo pamaldomis St. Ann vienuolyno rektorius kun. J. Ryan, asistuojamas kun. Thomas McCan ir dr. F. Kinsella iš to paties St. Ann pasionistų vienuolyno, dalyvaujant 35 seserims, kurios darbuojasi Scranton ir Allentown vyskupijų mokyklose. Sukaktis buvo iškilmingai švenčiama Scranton, Pa.

Aukojimo procesijoje simboliškai buvo pasirinkti vienuolijos narių kryžius, nešamas erškėčių vainikas, baltos rožės, simbolizuojančios vienuolijos gyvąsias nares, raudonos rožės, primenančios mirusias nares, pasionistų ženklas ir misijų kryžius, kurį turėjo kun. A. M. Urbanavičius. Mažas baltas vokas su dvasinių dovanų įrašais, skiriamas įkūrėjui, buvo padėtas kiekvienos seseris vienuolės.

Po komunijos buvo džiaugsminga padėkų Dievui ir atsidėkojimas savo vienuolijos mylimam įkūrėjui kun. A. M. Urbanavičiui, pasionistų mi-

sionieriui, primenant jo stiprų charakterį, jo meilę kiekvienam kūrinui, jo atsidavimą Dievui ir drąsų žingsnį, kuriant moterų vienuoliją. Jo garbei buvo sukalbėta specialioji litanija, dėkojant Dievui ir prisimenant savo vienuolijos įkūrėją prieš 60 metų. Litanija buvo baigta žodžiais, kuriais kūrėjas kun. A. M. Urbanavičius rėmė savo gyvenimą ir savo darbą, būtent "Aukštyn širdis".

Kun. Urbanavičiaus gimimo sukakties pietūs buvo višoms seserims, ypač toms, kurios dar pažino jį asmeniškai ir galėjo pasidalinti savo patirtimi ir jo pamokymais.

Sausio 15 d. iškilmes su džiaugsmu prisimins Nukryžiuotojo Jėzaus ir Sopulingosios Motinos vienuolijos seserys ir visi, kurie turėjo progą tą šventę pasidžiaugti.

V.

"Tai tvirtumas" — pasakė karalius. "Tai užsispyrimas" — pasakė ožys.

Visi žinome, kad sutaupyti pinigai užtikrina mūsų materialinę ateitį. Todel, labai svarbu laikyti pinigus patikimoje, saugioje vietoje.

Tai yra toji kalba, kuria mes vartuojame Čikagos Pirmojo Nacionalinio Banko Taupytojų Centre.

Mūsų centras turi darbuotojus aptarnaujančius savo klientus jų gimtąja kalba. Šitie darbuotojai gali jums išaiškinti ir padėti visais taupymo klausimais pav. kaip atidaryti IRA saskaitą arba Indelio Pažymėjimą (Certificate of Deposit), pateikti jums

papildoma informaciją apie Pinigines Rinkos Skaitymą (Money Market Account) ir kt.

Mes suteiksime jums visus patogumus ir kartu su jumis ramioje, dalykiškoje aplinkoje aptarsime jūsų asmeninius taupymo reikalus. Viso ko jums reikia - tai minimumas 20 tūkstančių dolerių ir jūs esate teisingame kelyje.

Papildoma informacija apie naudą ir privilegijas, kurias mes galime jums suteikti galite gauti paskambinus telefonais 732-2470 ir 732-2471, arba aplankius mūsų Čikagos Pirmojo Nacionalinio Banko

Taupytojų Centrą, kuris randasi Dearborn ir Madison gatvių kampe. Centras veikia kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, nuo 8 val. 30 min iki 4 val. p. p.

Maloniai prašome aplankyti mus: Mes atsakysime į jūsų klausimus, padėsime jums teisingai suprasti ir išspręsti jūsų Taupymo reikalus.

Taupytojų Centras ir Jūs. Santaupos svarbios kalbantiems bet kurią kalbą.

FIRST CHICAGO
The First National Bank of Chicago

Ilona Zubrys
Buhalteris-Vykdytojas

"Mes kalbame
jūsų
gimtąja kalba."

Juozas Kazlauskas
Banko Skyriaus
Vedėjas

A. + A. JONUI KIAUPAI

Kanadoje mirus, žmonai STASEI, sūnui VIKTORUI su šeima, SESERIMS su šeimomis ir broliui PETRUI nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Lionė ir Jonas Miežinskai,
Stasė ir Zenas Krasauskai
Erna ir Simas Naujokai,
Jadzė ir Vytautas Dijokai

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

Tel. — 476-2206

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistaininkas

ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY
SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara biokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktoriai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

× **Lemonto apylinkės Vasario 16-tos minėjimas** įvyks sekmdienį, vasario 12 d., 2 val. p. p. Maironio mokyklos patalpose. Šv. Mišios bus atnaujamoms 12:45 val. po pietų De Andreis seminarijoje. Meninę programą minėjime atliks mokyklos mokiniai ir "Spindulio" tautinių šokių vienetas.

× **Kernavės tunto, Mirgos draugovės** skautės dainininkės, vadovaujamos Ramutės Kemežaitės, atliks dalį programos Jaunimo centro rengiamame Lietuvos Nepriklausomybės minėjime vasario 16 d.

× **"Pas ką žiedas žydi"** — tai naujausias poetės Eglės Juodvalkės eilėraščių rinkinys, kurio suktuvės įvyks šį penktadienį, vasario 17 d., 8 val. vak. Jaunimo centro vakaronėje. Prof. dr. Marija Stankus-Saulaitė su pažindins vakaronės dalyvius su naujoju rinkiniu, kurį išleido "Ateities" leidykla.

× **Šv. Vardo katedroje šv. Mišias**, minint šv. Kazimiero 500 m. mirties sukaktį, koncelebruos kardinalas Bernardas su lietuvišiais kunigais. Lietuviai kunigai, norintys koncelebruoti šv. Mišių auką, yra prašomi apie dalyvavimą pranešti kun. Jonui Kuzinskiui, tel. 286-2950. Šv. Mišios bus vasario 25 d., šeštadienį, 1 val. p. p.

× **Kr. Donelaičio lituanistinė mokykla** Lietuvos Nepriklausomybės šventę minės šį šeštadienį, vasario 18 d., 11 val. McKay mokyklos auditorijoje. Abiejų mokyklų mokiniai ateina su tautiniais drabužiais. Į minėjimą kviečiami tėveliai ir svečiai.

× **A. a. ses. Felix Greenwiche**, Šv. Kazimiero seserų vienuolijos narė nuo 1925 m., staigiai mirė vasario 13 d. motiniškame vienuolyne Chicagoje. Buvo kilusi iš Worcester, Mass. Šv. Kazimiero parapijos. Bus pašarvota ketvirtadienį, vasario 16 d., laidojama penktadienį, vasario 17 d. Po pamaldų vienuolyno koplyčioje bus palydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Vėlionė buvo ilgametė gailingoji sesuo šv. Kryžiaus, Loretto ligoninėse, St. Joseph Marie violos slaugomo namuose ir dabar senų ir ligonių slaugytoja motiniškame vienuolyne. Liko dvi seserys Worcester, pusseserė ses. Jerome Šv. Kazimiero vienuolyne.

× **Už a. a. Joną Valaitį** bus atnaujamoms šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje vasario 18 d., šeštadienį, 10 valandą ryto.

× **Užgavėnių karnavalo vakarą — Mardi Gras** Jaunimo centre šį šeštadienį, vasario 18 d., rengia Chicago skautiški vienetai. Bus linksma skautiška programa, kaukių paradas, šokiai ir kt. Įdomiausias kaukės bus premijuojamos. Veiks lietuviškų valgių valgykla, kavinė, užkandžių ir gėrimų bufetas. Šokiams gros "Vyčio" ir "Aido" orkestrai. Pradžia 6:30 val. vak. Visi kviečiami (nuo 16-ros metų amžiaus). (pr.).

× **Vilnius — Ryga (10 dienų)** ruošia 15—29 dienomis. Eksamensą ruošia ir grupė vadovauja Marius Kiela. Tel. 737-1717. (sk.).

ARAS
Daugiametis taisyklės visų rūšių
STOGUS
ARVYDAS KIELA
737-1717

× **Nida Financial Services** — naujai įsteigta lietuvių bendrovė kruopščiai užpildo pajamų mokesčių blankus (Income Tax) ir atlieka kitus finansinius patarnavimus. Konsultantai ir pildytojai turi daugiau kaip 12 metų patirtį. Patarnauja pigiai — palyginkite. Skambinti nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. tel. 850-7380, nuo 3 val. p. p. iki 9 val. vak. 778-6901. Raštinės: Oak Brook, Ill. arba 2606 W. 63 St., Marquette Parke.

× **Jonas Stonkus** (ne Stankus, kaip "Draugo" vasario 11 d. paskelbta) yra susirgęs ir paguldytas tyrimams St. Francis ligoninėje, Blue Island, Ill.

× **"The News-Sun"**, Waukegano laikraštis, vasario 11-12 d. laidoje įsidėjo straipsnį apie Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą Waukegane, Ill., pailiustruodamas Lietuvos herbu. Pranešama, kad kalbės Ofelija Barskėytė iš Chicago, kad bus pamaldos šv. Baltramiejaus bažnyčioje ir meninę dalį atliks Bijūno-Klumpės šokių ansambliai. Taip pat paminėta, kad lietuviams atstovauja Waukegane ir Lake apskr. Edvardas Skališius.

× **Marijos aukšt. mokyklos Motinių klubas** susirinkimą turės vasario 21 d., antradienį, 7 val. vak. mokyklos kaviniėje. Vakaro programoje bus nagrinėjama tema "Žmonės prieš prievartavimą", kurią referuos Marie Howard ir Dan Lena. Viešniais priims ir tvarką darys Judy Naujokas ir Flossie Marshall. Informaciją teikia Flossie Marshall tel. 436-0369.

× **"Elta, Information Bulletin"**, pereinų metų gruodžio mėnesio numeris, kuris informuoja anglų kalba apie Antano Terlecko įkalinimą ir kalėjimo sąlygas, išėjo iš spaudos. Taip pat daug informacijų apie sąžinės kalinius Sovietų Sąjungoje, PEN kreipimasis dėl A. Terlecko paleidimo, laiškas Andropovui ir kt. Biuletinio leidimą finansuoja Tautos fondas. Leidžiamas Washington, D. C.

× **Audrius Kirvelaitis**, Pedagoginio Lituanistikos instituto auklėtinis, skaitys Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą per JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos ruošiamą minėjimą vasario 19 d. Jaunimo centre.

× **Keith Blozis**, John Daraška, Eglė Valiulytė, Thom Sims sudaro naują Beverly Shores Respublikonų skyriaus valdybą. K. Blozis, daug metų vadovavęs respublikonams, išrinktas pirminku. Eglė Valiulytė aktyviai įsijungė į miestelio administracijų darbą ir buvo išrinkta Planavimo komisijos sekretore ir toms pačioms pareigoms vietos respublikonų valdyboje. Vietos lietuviai džiaugiasi, kad jaunoji karta jungiasi ir vietos politinę visuomeninę veiklą.

× **JAV LB Kultūros taryba** prašo atitaisyti paskelbtus netikslumus, atspausdintus kultūrininko ir radijo valandėlės premijos paskyrimo proga. Bronio Railos turėjo būti už radijo kalbų išleistą knygą "Vaivos ryškė" (vietoj "Raibos Agavos"). Bronius Kvikius išleido keturis toms "Mūsų Lietuvos" (ne tris). Už klaidas atsiprašo.

× **Edas ir Regina Modestai**, Willow Springs, Ill., vertindami lietuvišką spaudą, pratęsė prenumeratą su 25 dol. auksa dienraščio paramai. E. ir R. Modestus skelbiame garbės prenumeratoriais, o už paramą dienraščiui tariame nuosirdų ačiū.

× **Dr. Ina Užgiriene**, Worcester, Mass., visuomenininkė, kultūrininkė, atsiuntė 25 dol. dienraščio stiprinimui ir pratęsė "Draugo" prenumeratą. Dr. I. Užgiriene skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką labai ačiū.

× **Kun. A. Goldikovskis**, Cleveland, Ohio, mūsų rėmėjas, kartu su prenumeratoro prašėsi atsiuntė ir 25 dol. dienraščio paramai. Kun. A. Goldikovskį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką tariame nuosirdų ačiū.

× **Dr. Alvydas Koncė**, Mill Valley, Cal., mūsų nuosirdus rėmėjas, garbės prenumeratorius, pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė visą šimtą savos spaudos palaikymui. Dr. A. Koncė ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už nuolatinę paramą tariame nuosirdų ačiū.

× **Aleksas Lauraitis**, Willow Springs, Ill., American Travel Service Bureau dalininkas, mūsų garbės prenumeratorius, atsiuntė 25 dol. auką ir pratęsė "Draugo" prenumeratą už 1984 metus. A. Lauraitis ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už nuolatinę paramą tariame nuosirdų ačiū. A. Lauraitis pastangomis šiais metais "Draugas" organizuoja ekskursiją į Fatimą, Liurdą ir kitur.

× **Petras ir Vanda Žolynai**, Chicago, Ill., mūsų nuosirdūs rėmėjai, apsilankę "Drauge", pratęsė prenumeratą už 1984 metus ir pridėjo 25 dol. savos spaudos paramai. P. ir V. Žolynus skelbiame garbės prenumeratoriais, o už auką tariame nuosirdų ačiū.

× **Vaclovas Valys**, Cleveland, Ohio, vertindamas lietuvišką spaudą išsivijoje, atsiuntė visą šimtą su prenumeratoro prašėsi. V. Vali skelbiame garbės prenumeratorium, o už gražią auką tariame nuosirdų ačiū.

× **Rašyt. Vincas Ramonas**, Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorius, nuosirdus rėmėjas, su prenumeratoro mokesčiu atsiuntė ir 25 dol. auką savos spaudos stiprinimui. Rašyt. V. Ramoną ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už nuolatinę paramą labai ačiū.

× **Dr. A. Aviza**, Downey, Ill., pratęsė "Draugo" prenumeratą vieneriems metams asmeniui gyvenančiam Kanadoje ir dar pridėjo 7 dol. auką. Labai ačiū.

× **Irena Polikaitienė**, Chicago, Ill., aplankė "Draugą" ir įsigijo įvairių leidinių už 83 dol.

× **Romas Pukštyš**, Hickory Hills, Ill., St. Reimanas, O. Šulaitienė, Cicero, Ill., Kestutis Biskis, Downers Grove, Ill., Tony Zukauskas, Springfield, Ill., Genė Miglins, Chicago, Ill., apsilankę "Drauge" ir nusipirko įvairių leidinių už didesnes sumas.

× **Kun. P. Patlaba**, gyv. Hot Springs, Ark., dr. Elena Repšienė, Chicago, Ill., Stasė Pautienė, Cicero, Ill., "Drauge" įsigijo įvairių leidinių už didesnes sumas.

× **Bronė Krisciukaitis**, Marston Hills, Mass., užsisakė naujaujų leidinių ir dar pridėjo 12.80 dol. auką lietuviškos knygos paramai. Labai ačiū.

× **Bronius Jurgutis**, gyv. Cicero, Ill., pakeisdamas adresą, atsiuntė ir 15 dol. auką. Labai ačiū. Br. Jurgutis naujas adresas: N. 8422 Fox Run Rd., Wisconsin Dells, Wis.

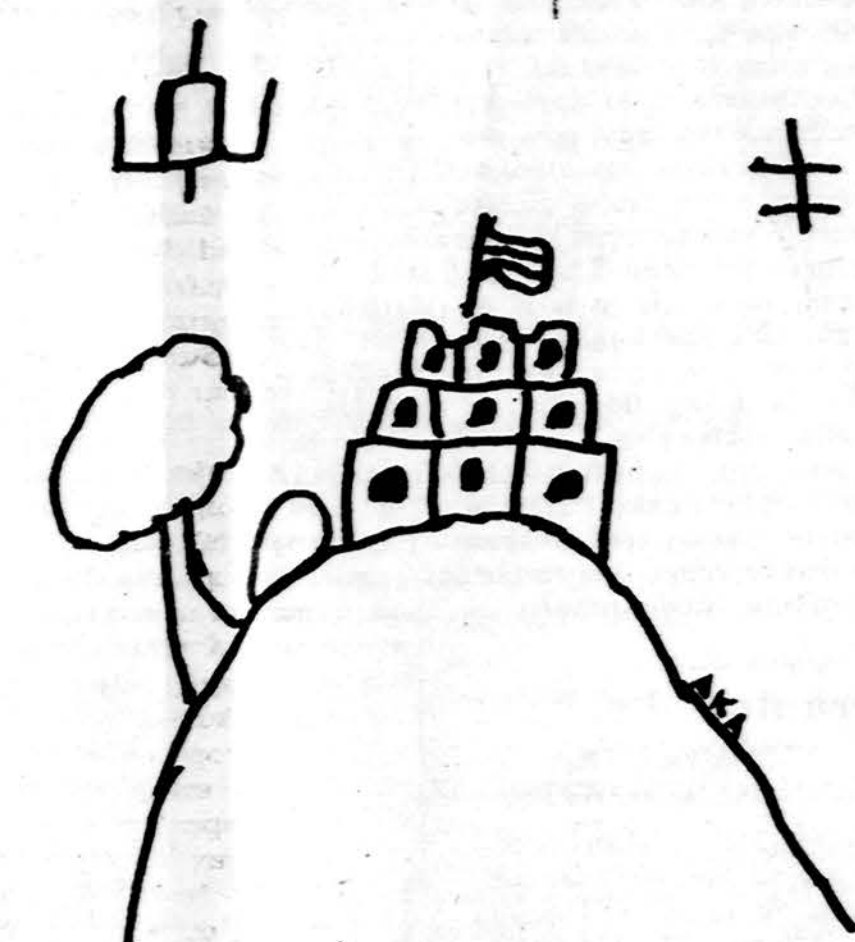
× **Apol. Varnelis**, Dowagiac, Mich., mūsų rėmėjas, pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė auką už kalėdines korteles ir kalendorių ir 20 dol. dienraščio stiprinimui. Apol. Varnelį skelbiame garbės prenumeratorium, o už savos spaudos palaikymą tariame nuosirdų ačiū.

× **Liucija Kurkulienė**, Rochester, N. Y., pratęsė prenumeratą, pridėjo 20 dol. "Draugo" paramai su priedu: "Dėkoju už labai gerą laikraštį. Aš jo laukiu kas dieną, bet jis kasdieną "nelanko" mane. Ką gali padaryti! Jus didžiai gerbiu". L. Kurkulienė skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką labai ačiū.

× **Dr. Ina Užgiriene**, Worcester, Mass., visuomenininkė, kultūrininkė, atsiuntė 25 dol. dienraščio stiprinimui ir pratęsė "Draugo" prenumeratą. Dr. I. Užgiriene skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką labai ačiū.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Gedimino pilis

Piešė Andriukas Adomavičius, 6 metų amžiaus. TN.

Jonas Minelga

16 VASARIO

Prisiminę brolio-kario Žygįs šalį išvadot, Jam šešioliktą Vasario Einam garbę atiduot.

Himnui aidint mūsų minią Stebi žemė ir dangus... Augam, mokoms tau, Tėvyne, Tavo vardas mums brangus.

Plazda vėliavos, o širdys Dega meile Lietuvos.

Jos kasdieną plaks, jas šildys Ryžtas žygių ir kovos.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Kiekvienais metais Vasario 16 dieną mes švenčiame Lietuvos nepriklausomybės atgavimo šventę. Dažnai mes galvojame, kad kiekvienais metais girdime tas pačias mintis, klausome tų pačių kalbų, ir mums viskas atrodo jau nusibodę. Tačiau tuo momentu aš pagalvoju, kad kiekvieną Vasario 16-tą Lietuvai dar vis pavergti. Daug žmonių dar vis kenčia kalėjimuose, Sibire, arba yra uždarę bepročių namuose. Jiems toks gyvenimas irgi nusibodę. Tačiau jie turi tokį gyvenimą gyventi dieną iš dienos. Tada aš pagalvoju, ar iš tikrųjų yra per sunku man pagalvoti ir prisiminti mūsų artimuosius, kurie kenčia? Mes privalome jų neužmiršti. Gal prezidentas kokių nors būdu pagerins sąlygas Lietuvai vėl būti laisvai.

...Bet vizijoje mes buvome ir esame laimingi: — O seserys ir broliai, mes grįšim į tėvynę! — Žiūrėsim, kaip pavasaris žiedais į žemę sninga. Didžiulios, kad garbė esame apgynę.

(Bals Gaidžiūnas).
Dalia Kašubaitė,
Clevelando ("Mūsų žingsniai")
— "Dainuojanti jaunystė".

KODEL AŠ TURIU MYLĖTI DIEVĄ, TĖVELIUS IR LIETUVĄ

Aš turiu mylėti Dievą, nes Jis mane sutvėrė. Jis yra mūsų visų tėvas, globėjas ir valdovas. Mes meldžiamės jį, prašom pagalbos ir sveikatos. Dievas išklaus mūsų maldų ir padeda visur, kur reikalinga. Su Jo pagalba esame sveiki ir laimingi. Todėl turime mylėti Dievą, melstis, eiti į bažnyčią ir vykdyti Jo įsakymus. Jis yra labai geras ir gailingas.

MEILĖ GIMTAJAI ŽEMEI

Marius Katiliškis parašė apsaką "Polaidis", kurioje aprašomas pirmasis ūkininko išėjimas į laukus, pavasariui tik prasidedant. Katiliškis sugeba šiltai ir turtinai aprašyti šį prastą įvykį ir parodyti lietuvių ūkininko meilę žemei, meilę gamtai. Lietuvos prisirišimo ir meilės

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

žemei idėja ryški šioje apysakoje. Ta žemė lietuviui labai svarbi ir reikalinga. Jis ją myli, kaip savo vaiką, panašiai panašiai kaip Dievą. Žemdirbys be žemės negalėtų gyventi. Jis iš žemės pragyvena ir ją pažįsta. Gerai žemdirbys pažintų gerą žemę, tik paėmęs sau ją dirvos į savo rankas.

Renata Ramanaukaitė,
Kr. Donelaičio lit. m.-los mokinė.
("Aušros spindulėliai").

LIETUVA

Man patinka Lietuva. Aš norėčiau nuvykti į Lietuvą, kai būsiu didesnė. Mano mamytė sako, gal aš ir galėsiu nuvykti.

Kristina Dutton,

Lemonto Maironio lit. m.-los 2 sk. mok. ("Maironio Aidai").

LIETUVIŲ TAUTOSAKA NOJAUS ARKA

Vienas anglas, norėdamas įrodyti anglų kalbos senumą, aiškino vaikams, kad ir Nojus su gyvuliais kalbėjo angliškai. Jis papasakojo tokį anekdotą:

Po didžiojo tvano arka pasiekė sausumą. Nojus atidarė arkos duris ir varė gyvulius laukan, visiems liepė eiti poromis. Kiekvienai porai sakė: "Go forth and multiply". Išėjo kupranugariai, dramblių, štrausai. Pagaliau priėjo beždžionės ir asilai. Nojus jų paklausė, kodėl nesilaikote tvarkos, visi eina po du, o jūs keturi. Beždžionės atsakė:

"You told us to go fourth". Nusijuokė Nojus, kad jos nesuprato angliškai.

Kai visi išėjo, Nojus tikrino arką ir kampe pamatė du šliužus. Jų klausė:

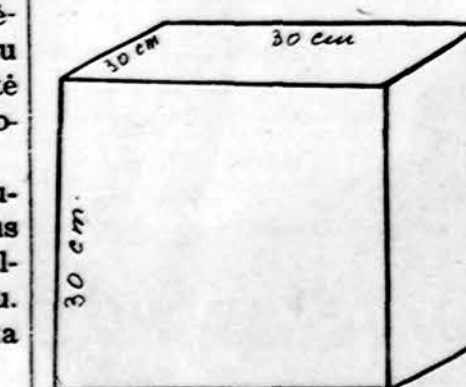
"Kodėl jūs gyvatės pasilikote?"

"Mes ne gyvatės, mes esame žalčiai", — jie pasišokinio Nojui.

GALVOSČIKIS NR. 96

(Žiūrėkite brėžinį). Matote kūbą, kurio kiekvienas šonas yra 30 centimetrų pločio ir visi jo šeši šonai yra nudažyti joda spalva. Reikia išspręsti:

1) Keliais (mažiausia) pūviais jį reikia perpjauti, kad gautume mažesnius kūbus, kurių šonai būtų lygūs 10 centimetrų? 2) Kiek gausime mažesnių kūbų po tokio supjaustymo? 3) Kiek kūbų turės po 4 nudažytus šonus? 4) Kiek kūbų turės po 3 nudažytus šonus? 5) Kiek kūbų turės po 2 nudažytus šonus? 6) Kiek kūbų turės po 1 nudažytą šoną? 7) Kiek bus kūbų, kurių visi šonai bus nudažyti? (15 taškų).

GALVOSČIKIS NR. 97

Jei rašytum JAV prezidentui laiską, kaip jį kreiptumėsi? Pasirink vieną iš šių trijų išreiškimų. Už teisingą pasirinkimą (5 taškai). A. The President. B. Mr. President. C. My Dear Mr. President.

GALVOSČIKIS NR. 98

Rytų krašte, senais laikais, gyveno vienas kepėjas. Iškeptą duoną veždavo į miestą parduoti. Miestas turėjo daug vartų, kuriuos saugojo sargai. Kai pri-

startino prie pirmųjų vartų, sargas paprasė atiduoti pusę visos duonos ir pusę kepalą. Prie antrųjų vartų kai priėjo, sargas paprasė atiduoti pusę likusios duonos ir dar pusę kepalą. Pagaliau priėjo prie paskutinių vartų. Sargas paprasė atiduoti pusę likusios duonos ir dar pusę kepalą. Kai kepėjas įėjo į miestą, jam liko tik vienas kepalas pardavimui. Kiek kepalų duonos jis turėjo pradžioje? (10 taškų).

GALVOSČIKIS NR. 99

(Žiūrėkite skaitlines). Parašykite, kurių skaitlinių čia trūksta. (5 taškai).

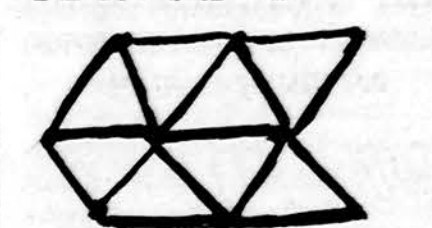

GALVOSČIKIS NR. 100

Kurių daiktavardžių linksnių galūnėje visuomet rašome nosines balse? Kokias? (5 taškai).

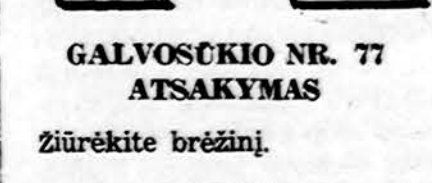
GALVOSČIKIO NR. 76 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinius.

GALVOSČIKIO NR. 77 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIKIO NR. 78 ATSAKYMAS

Kad duos 10.000 dol. mortgage pasakė namo pirkėjas. Bankas neduoda mortgage, jis tik ima mortgage. Mortgage yra garantija, užstatas paskolai gauti. Jūs duodate bankui garantiją, bankas skolina pinigus.

GALVOSČIKIO NR. 79 ATSAKYMAI

1) Kansas — Arkansas, 2) Dayton — Daytona Beach, 3) Oran-Orange, 4) Neva — Nevada, 5) Nice-Venice, 6) Po — Potomac, 7) Oslo-Czechoslovakia, 8) Salem — Jerusalem, 9) Gary — Hungary, 10) Russia — Prussia.

GALVOSČIKIO NR. 80 ATSAKYMAS

Kai bus visiškai surūdijęs, svers tris tonas.